

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SAUSIO - JANUARY 10, 2007

Vol. XCVIII Nr. 6

Baltijos šalys perėmė oro policijos valdymą



NATO karinis lėktuvas.

NATO nuotr.

Karmėlava, sausio 9 d. (BNS) — Lietuva, Latvija ir Estija nuo šios savaitės savarankiškai valdo NATO sankcionuotą Baltijos oro erdvės policijos misiją.

Kaip informavo Karinių oro pajėgų vadas pulkininkas Artūras Leita, Karmėlavoje įsikūręs Regioninis oro erdvės kontrolės ir stebėjimo centras nuo pirmadienio tapo vienu iš

NATO Vadovavimo ir pranešimų centrų, kuris turi visus įgaliojimus valdyti Baltijos šalių oro erdvę patrulinuojančius naikintuvus.

„Tai didelis žingsnis į priekį. Nuo šiol jau mes patys, o ne Vokietijoje esantis Jungtinis oro operacijų centras galės duoti įsakymą iš Zoknių pakilti naikintuvams“, — sakė pulkininkas A. Leita.

Oro erdvės Vadovavimo ir pranešimų centro dislokavimas Lietuvoje suteikė galimybę greičiau išanalizuoti iš radarų ir kitų stebėjimo priemonių gaunamą informaciją ir priimti sprendimus, pavyzdžiui, įsakyti oro erdvę patrulinuojantiems naikintuvams pakilti.

2005 metų rugsėjį virš Baltijos jūros pasiklydo ir į Lietuvos oro erdvę atklydo raketomis ginkluotas Rusijos karinių oro pajėgų naikintuvas „Su-27“. Centras Vokietijoje užtruko daugiau kaip 20 minučių, analizuodamas informaciją, kol iš Zoknių buvo pagal aliarmą pakelti tuo-

met oro policijos misijoje budėję Vokietijos naikintuvai „F4 Phantom“. Vokiečių lakūnai į orą pakilo jau po to, kai pritrūkus degalų, Rusijos naikintuvo pilotas katapultavosi, o pats lėktuvas sudužo Šakių rajone.

2005 metų lapkritį Lietuvos, Latvijos ir Estijos gynybos ministrai nutarė Karmėlavoje įkurti bendrą trijų valstybių Vadovavimo ir pranešimų centrą. Procedūrų derinimas vyko beveik

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias.
- Yra žmonių, nėra žmogaus.
- Lemtingi pradmenys.
- Skaitytojų laišakai ir nuomonės.
- Paskutinė žemiškos kelionės stotis.
- „Truman-Reagan“ apdovanojimas 2006 m.
- Mūsų virtuvė.
- Juozo Kazlausko fotografija.
- „Dievų miškas“ Balzeko liet. kultūros muziejuje.

Valiutų santykis

1 USD — 2.66 LT
1 EUR — 3.45 LT

Baigiasi ES meilė Rusijai

Lina Pečellūnienė
Alfa.lt

Šiomet Europos Sąjungos (ES) jubiliejus — kovo mėnesį sukanka 50 metų, kai buvo pasirašyta Romos sutartis.

Ką tik į ES priimtos dar dvi naujos — Rumunija ir Bulgarija, gerokai silpnesnės už Lietuvą (jau galėsime girti, kad Lietuva pagal ekonomikos, teisės ir demokratijos pasiekimus tarp pokomunistinių ES naujokių yra „per vidurį“).

Iškart po Naujųjų metų Slovėnija įsivedė eurą. Lietuva apmaudžia liko už eurozonos. Bet labiau turėtume sielotis ne dėl ES sprendimo palikti mus užribyje ir net ne dėl buvusios mūsų Algirdo Brazausko Vyriausybės atsainumo, o dėl to, kad didesnė dalis lietuvių to euro net nenori.

Kažin ar per trejus metus, kai tapome ES nariais, išmokome būti europiečiai. Kas labiau mums rūpi: ES teikiama parama ar ES problemos?

Kai mums neleido įsivesti euro, buvo kilusi baimė, jog modeliujama dviejų greičių ES-Rytų Europa važiuos antruoju (lėtu) greičiu ir bus nustumta nuo strateginių visos bendrijos sprendimų. Tačiau kai vis dėlto nebuvo atimta galimybė mums šiomet prisijungti prie Schengen erdvės (nekontroliuojamų kelionių per ES šalių sienas), galime pasidžiaugti, kad nesame atstumtieji. Tuo labiau kad vienos Lenkijos veto turėjo įta-

V. Landsbergio pasiūlymai — politinis mazochizmas?

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) — Reikalavimas Rusijai išmokėti kompensacijas Sausio 13-osios aukoms nesulauktų palankios reakcijos Maskvoje, primena premjeras Gediminas Kirkilas.

„Lietuva ne sykį kreipėsi į Rusiją dėl okupacijos žalos atlyginimo, tie kreipimaisi kol kas neturi jokio poveikio. Jeigu mes dar iškelsime papildomus reikalavimus, pagalvokime patys, ar bus kokia nors reakcija“, — sakė G. Kirkilas interviu Lietuvos radijui antradienį.

Anot jo, panašūs reikalavimai gali būti rezultatyvūs tik tuo atveju, jei tarp abiejų pusių vyksta geranoriškas dialogas.

„Šiuo atveju Rusijos reakcija yra

negatyvi. Jei mes dar vieną panašią rezoliuciją priimsime, vargu ar reakcija pasikeis. Būtų stebuklas, jei taip atsitiktų“, — kalbėjo G. Kirkilas.

Jis sutiko su politologu Raimundu Lopata, kuris „mazochizmu“ pavadino konservatorių iniciatyvą pareikalauti iš Rusijos kompensacijų Sausio 13-osios aukoms artėjant tragedijos metinėms.

„Atėjus metui, kai minime tautai ir valstybei skaudžius momentus, ar tai neprimena bandymo paversti Lietuvos užsienio politiką mazochizmu? Negalima žaisti tokiomis skaudžiais klausimais, ypač kai jie įvelkami į proginis reikalus“, — sakė Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius R. Lopata.

Reikia vieningos energetikos politikos



Gediminas Kirkilas
Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) — Lietuvos premjeras Gediminas Kirkilas dar kartą pakartojo, kad Europa pivalo turėti vieningą energetikos politiką, kuri turi atsispindėti būsimajame Europos Sąjungos ir Rusijos

strateginės partnerystės susitarime.

„Vieninga politika ir principai, kurių turi laikytis abi pusės, čia būtina. Šis atvejis dar kartą įrodė, kad pavienėms Europos Sąjungos šalims veikiant atskirai, vargu ar pavyks nustatyti patvarią energetikos tiekimo politiką su Rusija. Kuo anksčiau Europa turės tokios politikos metmenis, kurie, beje, jie jau ruošiami, ir kuo greičiau jie įsigalios, tuo mažiau bus tokių atvejų“, — sakė G. Kirkilas.

Paklautas apie tai, jog galbūt šiandien ir kitos Europos Sąjungos valstybės nejaustų naftos krizės, jei ES būtų griežčiau reagavusi, kai pernai liepą

Nukelta į 6 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-09-07

PERIODICALS



SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

Medžiagą siųsti: Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

Tel. 708-349-8432 El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Skautavimo šimtmetis 1907-2007

Stovyklos ženkluko konkursas

Gintaro vadovių mokykla – Ažuolo mokykla (GVM-AM)

Ką minėsime?

Pirma skautų stovykla įvyko 1907 metais Brownsea saloje, Anglijoje. Stovyklos viršininkas buvo skautų įkūrėjas Lord Baden-Powell.

Ką reikia atlikti?

Konkurso dalyviai turi paruošti ir pristatyti paruoštą — „camera-ready“ ženkluko projektą PDF formatu iki 2007 m. kovo 31 d. Ženklukas gali būti bet kokios formos – keturkampis, trikampis, apskritimas ar nelygaus krašto formos, pvz., kaip 2003 m. Jubiliejinės stovyklos ženklukas. Ženkluko dydis: ne didesnis už 3.5" x 3.5" (9 cm x 9 cm). Spalvos — pagal dailininko nuožiūrą. Dailininkas gali pateikti ne daugiau kaip tris projektus.

Kaip bus ženklukas panaudotas?

Ženklukas bus naudojamas tik 2007 metų GVM-AM stovyklai. Premijuotas ženklukas bus vienkartinis („special edition“) korespondencijos ženklas (logo) ir uniformos dalis. Numatoma išsiuvinėti ženkluką („embroidered patch“) prisiūti prie išieginės uniformos ir šilkografiją („silk-screen“) panaudoti prie darbo uniformos. 2007 metų GVM-AM stovyklautojai turės teisę jį dėvėti pagal nustatytas uniformų taisykles.

Kas gali dalyvauti konkurse?

Visi skautai, kurie yra sumokėję 2007 m. Lietuvos skautų sąjungos nario mokestį, turi teisę dalyvauti konkurse. Neribojame konkurso dalyvių pagal amžių, todėl gali dalyvauti ir jauni, ir vyresni.

Kas išrinks laureatą?

Buvusieji GVM-AM stovyklų viršininkai sudarys vertinimo komisiją: Algis Senkus, Amanda Muliolienė, Antanas Saulaitis, SJ, Česlovas Kiliulis, Gilanda Matonienė, Gintaras Plačas, Juozas Bružas, Kazys Matonis, Romas Fabijonas, Romas Jakubauskas, Rūta Sušinskienė, Vanda Aleknienė, Vida Senkienė.

2007 m. GVM-AM viršininkai, sesė Naida Šnipaitė-Johnson ir brolis Tomas Dundzila, surinks ženklukus ir juos pasiųs vertinimo komisijai. Dailininkų vardai nebus pateikti vertinimo komisijai.

Kada bus paskirtas laureatas?

Konkurso laureatas bus paskirtas iki 2007 m. balandžio 30 d.

Kur kreiptis, jei turite klausimų?

„Gintaro“ vadovių mokyklos viršininkė
Naida Šnipaitė-Johnson
508-359-7891 (Boston)

„Ažuolo“ mokyklos viršininkas
Tomas Dundzila
703-960-1513 (Washington, DC)
tomasmay@verizon.net

L.S.S. NERIJOS TUNTAS

2007 m. sausio 8 d.

Mieli Tėveliai,

Šventės prabėgo, vėl prasidėjo mokslas ir kiti užsiėmimai. Noriu priminti, kad artėja Klaipėdos dienos minėjimas. Mūsų iškilmingoji Klaipėdos dienos sueiga bus **šeštadienį, sausio 20 d., Pasaulio lietuvių centre, Lietuvių fondo salėje**. Sesės dalyvauja tvarkingomis išieginėmis uniformomis. Kviečiame dalyvauti ir tėvelius. Sesės renkasi sporto salėje po pamokų. Bus trumpas susimastymas PLC koplyčioje. Sueiga prasidės 1:45 v.p.p. ir baigsis maždaug 3 v.p.p.

Prašome tėvelių prisidėti prie vaišių.

Pavardės, kurios prasideda:

H – sumuštinų, sūrio, dešrelių ir panašiai
I – P – sausainių, pyragaičių, saldumynų
R – Z – gėrimų - pvz., sulčių, pieno, 7-Up ir panašiai

Slidinėjimo iškyla Wilmot, kuri turėjo įvykti šeštadienį, sausio 27 d., yra **atšaukiama**. Deja, nėra sniego. Gal važiuosime, kai bus sniego.

Ne per toliausiai ir Kaziuko mugė. Vėl prašau Jūsų pagalbos. Reikės paramos darant darbelius, rinkime laimėjimams dovanų, gaminsime virtinukus (koldūnus), reikės padirbėti ir Kaziuko mugės metu. Skautų tradicinė Kaziuko mugė bus **sekmadienį, kovo 11 d., Pasaulio lietuvių centre**. Tikiuosi, kad sutiksime mums padėti, kai Jums paskambinsime. Iš anksto širdingai dėkoju!

Gero vėjo!

j.ps. Laima Bacevičienė (708) 614-9292
Nerijos tunto tuntininkė

Turint klausimų, kreipkitės į Laivo vades:

Ūdrytės (K-2) — Vida Kluko (269) 469-6135
Ūdrytės (3-4) — Rasa Kelpšienė (815) 834-9672
Jūrų jaunės — Aldona Weir (630) 964-9120
Jūrų skautės — Onutė Savickienė (815) 467-7376

A+A v.s. fil. HALINA PLAUSINAITIENĖ 1919.10.30 – 2006.12.21

2006 m. gruodžio 21 d., į Amžinąjį gyvenimą iškeliavo visų žinoma skautininkė Halina Plausinaitienė. Per jos atsisveikinimą, Čikagos filisterių vardu atsisveikino fil. Danguolė Bielskienė, o „Verpsčių“ būrelio vardu fil. Vida Šarūnienė. Taip pat ir v.s. fil. Kęstutis Ječius tarė atsisveikinimo žodį:

„Ne tik gerbiama, bet ir mylima skautininkė, filisterei sese Halina. Savo pasiekimus, džiaugsmus, nemalonumus, pasitenkinimus, norus, nepasisekimus, kitaip sakant, savo biografiją tikrai žinai, tad su ja Tavęs nevarginsiu.

Persikėlei į kitą — Viešpaties Dievo karalystę. Kas dabar ištaisys mano rašinius, praplės mano lietuviškos kalbos pažinimą? Tavęs nei prašyti nereikėjo.

Atsisveikinti ilgesniam laikui su mylimu ir artimu yra nepaprastai sunku. Tai, vyresnių Lietuvos skautų sąjungos narių, ypač akademikų skautų vardu, tariau Tau, sese Halina, iki pasimatymo.

Dukrai Dainai, jos vyrui Joe, sūnui Gintarui, jo žmonai Janinai, jo šeimai, anūkams ir proanūkei bei kitiems, Tavo Halina, artimiesiems reiškiamie skautišką nuoširdžią užuojautą.

Išsėkis ramybėje, miela sese Halina”.

v.s. fil. Kęstutis Ječius

NETEKOM SESĖS HALINOS PLAUSINAITIENĖS

Sesė Halina nepasirodė gruodžio 14 d. vakarą „Verpsčių“ Kūčiose, nes „nenorėjusi prašyti“, kad kas nors ją vežtų ir parvežtų, o pati jau kuris laikas nebevairuojanti... Perdavė gražiausius sveikinimus ir linkėjimus, prisiminė pernykštes Kūčias toje patioje vietoje, prie ilgo, egliš šakelėmis ir Rūpintojėliu papuošto, Irenos Kerelienės valgomojo kambario stalo... Tuomet nesuvokėm, kaip spartiai paskutinėmis dienomis silpnėjo jos sveikata. Kalėdų šventės sesei Halinai buvo be galo brangios, bet šį kartą čia, žemėje, jų nebesulaukė...

Susirinkom su sese Halina atsisveikinti gruodžio 22 d. šermenų koplyčioje. Išėjosi uždaramė karste, apsupta nuostabiai gražių kalėdinių puokščių. Skautiškųjų vienetų nariai dėvėjo išieginės uniformas. Prie ASD ir Korp! Vytis vėliavų budėjo Akademinių skautų sąjungos narsės ir nariai.

Atsisveikinimui vadovavo ir pirmasis kalbėjo fil. Kęstutis Ječius. fil. Danguolė Bielskienė išsamiai apibūdino sesės Halinos nueitą ilgą ir įdomų skautišką gyvenimą kelią, jos didelį įnašą skautų organizacijai ir skautiškajam jaunimui, paminėdama patius aukščiausius apdovanojimus, kurie jai buvo suteikti.

„Verpsčių“ vardu atsisveikino Vida Rimienė. Kiekviena būrelio narė ant karsto padėjo gražią, raudoną

na rožę. Didelis ratas dalyvių sujungtom rankom, širdim ir mintim sugiedojo „Ateina naktis... Dievas yra čia“. Labanakt, labai pasigesime tavęs, Sese...

fil. v.s. Ritonė Rudaitienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

administracija@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome prisiųsti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

KVIETIMAS!

Kviečiame visas vyr. skaites, gintares, skautus vyčius ir budžius kartu pabendrauti Brolijos ir Sese-rijos ruošiamame suvažiavime „Mes-skautybės pažiba“, kuris vyks šį pavasarį, balandžio 27-29 d., Dainavos stovykloje, Manchester, MI. Tolimesnė informacija bus pateikiama tuntininkams tinklalapyje: www.skautai.org ir spaudoje.

Jei turite klausimų, prašome skambinti s.fil. Alvidai Baukutei-Rukuižienei: 708-839-9844 arba s.fil. Ričardui Chiapetta: 708-839-4438.

Iki pasimatymo Dainavoje!

LEMTINGI PRADMENYS

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Jau visu balsu kalbama, kad krikščionybė patiria krizę. Akivaizdu, kad viešai garbinama Mamona (pinigai), kad ji ypatingais būdais saugoma, ją įvairiausios įmonės apdraudžia. Draudimo įmonės dar apdraudžia buitįs reikmenis, gyvybę ir sveikatą. Viskas – šiam, žemiškam gyvenimui, viskas tam, kas laikina. Draudimu amžinajam gyvenimui, nors visiems žemiškasis yra ribotas, mažai besirūpinama. Lietuvoje dešimtmečius trukęs ateistinis tvanas, o, atgavus nepriklausomybę – vakarietiškas liberalizmas, Bažnyčią, vienintelę instituciją, besirūpinančią draudimu amžinajam gyvenimui, stumia iš gyvenimo. Tėvai dažnai gimusių vaikelių iš tradicijos dar pakrikštija, apdraudžia „Sodroje“ ar kitokioje įmonėje, banke atidaro taupomąją sąskaitą iki pilnametystės, o dvasinis ugdymas, ruošimas ir draudimas amžinajam gyvenimui pamiršamas, tarsi viskas pasibaigtų šioje žemėje. Žmonės laisva valia renkasi draudimo būdą, tačiau jį pasirinkti turėtų padėti Bažnyčia, kiekvienas tikinčiųjų bendruomenės narys.

Vaiko apsisprendimą, ko mokytis, kaip elgtis, privalo reguliuoti tėvai, nes jo nuovoka dar nebrandi, jis dar neskiria gerio nuo blogio, nepažįsta gyvenimo tiesų. Ir būna skaudu ir apmaudu, kai tėvai pamato, kad tas vaiko gyvenimo tarpsnis, kai formuojasi pasaulėjauta ir pasaulėžiūra, buvo praleistas nemažai negirdom, kad vaikas nuėjo klystkeliais, kad nieko pataisyti nebeįmanoma. Atsainus valstybės požiūris į vaikų dorovinį ugdymą, į krikščioniškų vaikų organizacijų mokyklose skatinimą ir palaikymą jau duoda kraupius vaisius (nuo rūkymo, narkotikų vartojimo iki plėšikavimo, prievartavimo, žudymų ir nusižudymų). Negausūs yra Lietuvos krikščioniški leidiniai, jų nemerlia jokie fondai, nepopuliarinama prenumerata nuolat mažėja. Kelio liktais atgautos nepriklausomybės metais prabilta apie valstybės pamatą, turinį ir demokratijos garantą – pilietinę visuomenę. Tačiau nekalbama, kad be dorovės pradų negali veikti demokratijos mechanizmas, negali formuotis nei pilietinė vi-

suomenė, nei egzistuoti pati valstybė. Dorovinis pradinukų ugdymas patikėtas ne visuomet tinkamai tam darbui pasirengusiems katechetams, nes kunigų trūksta, minimalus dėmesys skiriamas patriotiniam ir pilietiniam ugdymui, net Pagrindiniam įstatymui – Lietuvos Konstitucijai – neskiriamos pamokos, nėra egzaminai. O švietimo reforma neva vyksta, apie ją skalambijama nuo pat nepriklausomybės atgavimo. O viską reikia pradėti nuo vaikystės, nuo pradžios mokyklos.

Iki šiol vaikams ėjo katalikiškas laikraštėlis „Kregždutė“, tačiau nuo š.m. liepos mėn. dėl lėšų stygiaus ši katalikiškos krypties leidinėlį numatoma uždaryti.

Bažnyčia pagal sovietinę tradiciją tebepuolama, žiniasklaidoje tebeniekinama, todėl jai nėra lengva į vaikų ugdymą, ne vien dėl pajėgų stygiaus, įsiterpti. Tačiau per Bažnyčios poveikį katechetams ir pastarųjų poveikį mokiniams „Kregždutės“ prenumeratą galima gausinti, veiksmingai padėti ją išlaikyti. Grįžtamuju ryšiu bus keliama vaikų dorovė, tvirtinami pilietiško pradai.

Labai išpopuliarėjo, ypač prieš Kalėdas ir Naujuosius metus, aukštų ponų ir ponių fondų labdara vaikų darželiams, mokykloms. Tačiau tos dovanos dažniausiai būna medžiaginės, vienkartinės, trūksta fondų iniciatoriams nuovokos dovanoti tai, kas iškart nesuvalgoma, nesudėvima, neišmetama į atliekas.

Ne paverkšlenimo dėlei šis rašinėlis.

Kaip eilinis Lietuvos pilietis kreipiuosi į Lietuvos Vyskupų konferenciją, prašydamas įpareigojančio pavedimo kunigams, katechetams populiariai bei padėti plėsti katalikiškos krypties leidinuko „Kregždutė“ prenumeratą.

Kreipiuosi į Almos Adamkienės fondą, prašydamas užprenumeruoti „Kregždutę“ visų Lietuvos pradinių mokyklų bibliotekoms.

Iš anksto dėkodamas už atsiliepimą, viluosi ir tikiu, kad jūsų geranoriška pagalba ir jos poveikis ženklins tikrą švietimo reformos pradžią, nes tautos ir valstybės ateitį didele dalimi lemia jaunuomenės ugdymo pradmenys.

DAUGIASĖDYNĖ VALDŽIA

VILIUS BRAŽĖNAS

Tik pastaraisiais šių metų mėnesiais, kai nebuvo nei ruduo – kaip ruduo, nei politika – kaip politika, pavyko pagaliau suvokti, kodėl, stebint Seimo posėdžių salę posėdžių metu, atrodė „kažkas ne taip“. Ogi tas „kažkas ne taip“ buvo, manytumei, akis badantis faktas: įstatymo leidžiamosios valdžios posėdžiuose sėdi ir balsuoja įstatymų vykdomosios valdžios dalies, vyriausybės, nariai – ministrai.

Tokią padėtį gal trumpiausiais apibūdina lenkų posakis: „Pats groja, pats šoka“. Tai padeda paaiškinti, kodėl yra „sunku“ sustabdyti valdžios malimą tuščiomis girnomis ir Seimo komisijų tyrimuose pagauti siūlų galus aukštojo piloto korupcijos kamuolyje.

Patogi santuoka

Seime matome nepaprastai pato-

gią santuoką. Pirmiausia, seimūnams nereikia sukli galvų, kaip palengvinti vyriausybės sėdinčių savos partijos ministrų valstybinį, o gal ir šeimyninį, gyvenimą. Tai atliekama, leidžiant abiem pusėm patogius įstatymus. Priedo, ministrai, būdami dar ir Seimo nariais, gali „prisibalsuoti“ kad ir statines dolerių, eurų ar litų „agurkų“. Atrodo, kad ir kai kurių ministerijų kelmų Seime atžalėlės neblogai žaliuoja.

Ko dar nėra Seime?

Kad Seimą pavirstų valdančiosios kastos privačiu klubu, belieka suteikti Seimo nario mandatus ir Konstitucinio Teismo teisėjams. Derėtų, žinoma, „dėl tvarkos“, į Seimo kėdes pasodinti ir VSD, STT direktorius ir valstybės kontrolierius. Tada užtikrintai nebūtų tokio nemalonaus erzelio, kaip dabar piliečiams tenka kartais klausytis. Padėtį „sunormuoti“ žinoma padėtų, jei be kitų,

jau esančių Seime sėdėtų ir rusiškų dujų kvapu persisunkę „verslininkai“. Tačiau negi gražu iš karto ir aiškiai perimti valstybės valdžią?

Kad nepabustų intelektualai

Reikia turėti kantrybės, žingsniuoti mažais žingsneliais, kad tautos inteligentai ir intelektualai galėtų pasiteisinti nieko negirdį ir nieko nematą. Antraip jie turėtų taikyti „kilmingumas įpareigoja“ nuostatą, patys prabilę, dalyvauti politikoje bei šviesti kitus piliečius. O pareigingi inteligentai ir jų apšviesti balsuotojų būriai būtų pradžios visiems ir bet kokiems Lietuvos Respublikos nepriklausomybės ir lietuvių tautiškumo duobkasiams. Jei yra duobkasių, jie tikisi, kad šiandieniniai Lietuvos inteligentai sugebės įtikinti save ir kitus, kad tokie reiškiniai, kaip VSD bandymas šokdinti Seimą (lyg kiauši-

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Yra žmonių, nėra žmogaus

Šiomis dienomis gavome naujausią, 2007-iesiems išleistą, „Pocket World in Figures“ leidinėlį, kurį kasmet metų pradžioje išleidžia „The Economist“ žurnalas. Statistikos mėgėjai šioje nedidelio formato, bet daugiau kaip pustrečio šimto puslapių, knygelėje rasit daugybę svarbių ir nesvarbių duomenų apie kone kiekvieną pasaulio valstybę, žinomą, ir apie Lietuvą. Kai kuri statistika domina, kai kuri nedžiuginą (pvz., gimstamumo mažėjimas Lietuvoje), kai kuri net sukrečia, ypač kai kalbama apie nusikaltimus, alkoholizmą, narkomaniją ir kitas neigiamybes.

Leidinyje pažymėta, kad šiuo metu Lietuva turi 3.4 mln. gyventojų. Reikia pripažinti – tai nelabai daug, bet iš esmės nėra labai ir mažai: mūsų planetoje visgi yra valstybių, turinčių kur kas mažesnę gyventojų skaičių. Įdomu tai, kad Lietuvos gyventojų vidutinė amžiaus trukmė yra 67.9 metai vyrams ir 78.6 m. moterims, o šalyje raštingumas siekia net 99.6 proc. (Dar pažymima, kad lietuviai ypač įsimylę mobilius telefonus – net 99.3 iš šimto gyventojų jais naudojasi...)

Į Lietuvos statistikas „įsivėlė“ vien dėl to, kad, atrodo, mūsų tėvynėje yra pakankamai žmonių, bet nėra žmogaus. Kitaip tariant, nėra asmens, tinkamo užimti Valstybės saugumo departamento vadovo vietą!

Jau kuris laikas tiesiog su žiburiu ieškoma VSD vadovo, net pats šalies prezidentas Valdas Adamkus kalbina, klausinėja, tiria, tikrina, bet vis neranda tinkamiausio. Kaip teigia prezidento patarėjas vidaus politikos klausimais, galbūt ir siūlomi kandidatai iš tolo kratosi šių pareigų (kas juos dėl to galėtų kaltinti po kontraversijų, pastaruoju metu susietų su Valstybės saugumo departamentu). „Neatsiranda drąsuočio, kuris sutiktų bent pabandyti imtis šių pareigų“, – atsidadus minėtasis prezidento patarėjas.

Štai ir sulaukėme laikų, kai vi-soje šalyje nėra asmens, tinkamo vadovauti šiam svarbiu departa-

mentui, o, rodos, pasak prezidento, reikalavimai čia nėra tokie dideli: ieškoma žmogaus, kuris turėtų pasitikėjimą, būtų kompetentingas ir nesugriautų departamento įvaizdžio, nebūtų susijęs su jokiais verslo struktūromis. O dėl to „departamento įvaizdžio“, tai jis ir taip gerokai apiręs, nėra čia ko ir griauti... Prezidentas vis dėlto užtikrina, kad „jokio pavojaus nacionaliniam saugumui nėra“, tad nereikia ir skubėti – ilgainiui tinkamas kandidatas atsiras... (Galbūt reikėtų paskelbti konkursą, kuriame galėtų dalyvauti ir užsienio lietuviai?).

Su tokiais prezidento žodžiais nesutinka Tėvynės sąjungos vadovas A. Kubilius: jo nuomone, Prezidentūra ir kitos atitinkamos įstaigos naujo Valstybės saugumo departamento vadovo paieškas tyčia užtęsia, o už to „vilkinimo“ slepiasi kažkokios „tamsios“ priežastys, kurių nenorima atskleisti.

Kazin ar Lietuvoje, besirušiančioje greitai švęsti septynioliktąsias nepriklausomybės atkūrimo metines, kada nors išnyks susipriešinimas, „nešvarių tikslų įžvelgimas“ net pačiuose esminiuose valstybės valdymo reikaluose ir visos partijos, bent svarbiausias šalies problemas, pradės spręsti kartu? Nelengva šiandien prez. Valdo Adamkaus duona (o kada ji buvo lengvesnė?), nes pastaruoju metu ypač pagausėjo visos jo veiklos sritis kritikuojančių. Kodėl taip yra būtent dabar, sunku pasakyti. Tautoje jis vis tiek populiarus ir dažnai vadinamas vieninteliu teisingu ir patriotišku valdžios žmogumi visoje Lietuvoje. Iš kur kyla tie neigiami atsiliepimai žiniasklaidoje, tie užpuodinėjimai ir priekaištai? Ar tai pavydas, ar pikta valia, ar kažkieno pinigai?..

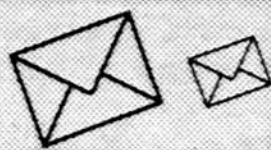
Ir visai be reikalo, nes Valdas Adamkus, užbaigęs šią antrąją kadenciją Prezidentūroje, vėl kandidatoti negalėtų, jeigu ir norėtų. Kam jis pavojingas? Juk Lietuvos Prezidentūra turi pasitikėjimą ir savoje šalyje, ir užsienyje, todėl verta prezidento darbą visokeriopai remti, užuot nuolat kritikavus ir peikus.

Pokalbiai seime

„Respublikos“ sąvoka turi gilią šaknis. Šiais laikais daug kas nusirašinėja nuo 1787 m. priimtos JAV Konstitucijos. O joje ypač pabrėžiamas respublikinis valdžios šakų atskyrimas.

Nukelta į 11 psl.

Laiškai, nuomonės, komentarai



PRITARIU, TAISYKIME SAVO KALBĄ

„Draugo“, 2006 m. lapkričio 22 d. laiškų skyriuje buvo malonu rasti Kęstučio Ječiaus rašinį „Pravesti-inicijuoti“, kuriuo raginama pakeisti „inicijuoti“ lietuvišku žodžiu.

Tai yra labai girtinas paraginimas, kokių spaudoje mažai randame. Skaitant K. Ječiaus laišką, tuoj į akis režia kiti svetimžodžiai, prie kurių jis jau priprato ir juos naudoja, kaip grynus lietuviškus žodžius, t.y.: „standartus, rekomenduoti, programos, organizacijoje, procedūrų“.

K. Ječiaus, gal reiktų ir tuos Jūsų vartojamus svetimžodžius pakeisti lietuviškais?

Bet ir „Draugo“ laikraštis dar vis vien naudoja svetimžodžius skyriuje „Laiškai, nuomonės, komentarai“. Iš to matome, kad „Draugas“ nelabai

stengiasi lietuvininti svetimžodžius, vartodami žodį „komentarai“.

Algis Virvytis
Boston, MA

Pastaba. Kartais mes „iš didelio rašto, išeiname iš krašto“. Taip yra ir su kai kuriais tarptautiniais žodžiais, kurie jau giliai — ir legaliai — įleidę šaknis į mūsų kalbą, vartotini, neturi lietuviškų atitikmenų. Tad pagaliau darykime skirtumą tarp bereikalingų hibridų, kuriais dabar taip gausiai teršiamo mūsų kalbą, ir priimtinių, „išipilietinusių“ tarptautinių žodžių. O kuo pakeisime telefoną, televiziją, automobilį, programą, na, ir komentarą? **Redakcija** (beje, ir tas žodis nelietuviškas...)

SKAMBA VISAI NELOGIŠKAI

Kai kalbame apie naujos knygos „sutiktuvės“, tai toks pasakymas skamba neologiška. Mes tą žodį netgi rašome kabutėse, nes tai nėra tikras dalykas. Logiškai mes sutinkame žmogų, žvērį, taigi visus, kurie vaikšto „ant kojų“. Žmonėms mes ruošiamės sutiktuvės, išleistuvės ir laidotuvės, nes žmogus „išeina“ iš šio pasaulio. Nepasakysime, kad sutikome kokį šliužą, jis arba priešliaužė, ar staiga nukrito iš medžio ir t.t.

Daiktą turi kažkas pristatyti, t.y., jį rekomenduoti, o jei yra kas jį pristato, tai ir bus to daikto pristatymas, bet ne sutikimas. Taip ir knyga pati

neateis, mes jos nesutiksime, bet kviečiame žmogų, kuris pristato naujai išleistą knygą.

Tai, mano nuomone, ir turėtume skelbti, kad vyks naujos knygos pristatymas ir šio žodžio mes nedėsime į kabutes, nes tai tikras faktas. Pristatome mes ir žmogų apdovanojimui ar viršininkas pristato darbuotojams naują tarnautoją, bet jei jį kažkas pristato, tai ir yra pristatymas. Nežinau, gal aš ir klystu, bet man žodis knygos „sutiktuvės“ skamba labai nerealiai.

Nijolė Nausėdienė
Lockport, IL

DAINA BE GALO

Šypsni sukėlė Nijolės Nausėdienės laiškas „Ir vėl tos klaidos“. Ji rašo: „... pradedame taisyti kitų klaidas, o patys daugiau į jas įsiveliame“. Aha! Nereikia būti Saliamonu, norint tai suprasti. O čia pat, kaip ant delno, ir akivaizdus pavyzdys: minėdama mano laišką „Betaisantis suklysta“, N. N. pavadina jį „Betaisantis klaidas“.

Atvirai pasakius, ne visai gerai supratau jos laišką. Dar toliau N. N. netiksliai aiškina: „Paaiškinta, kad tokia klaidą padarė Nijolė Nausėdienė...“ Aiman! Visiškai šitaip nerašiau, nes buvau beveik „išitikinusi“, jog tai „korektūros klaida“, to-

dėl taip ir laiške švelniai išdėčiau.

O N. N. laiško pabaiga visai mane supainiojo. Jei supratau ją teisingai, ji „kalte“ (kuri mano laiške visai ne jai buvo taikoma) prisiėmė, parašiusi pavardę klaidingai, bet tai padariusi pagal žinias iš Lietuvos... Va, čia dabar ir visiškai suglumau... Kodėl, matant kitų parašytą klaidingą, sumaišytą pavardę, ją bekarototi?

Išvada — mums visiems pravartu atidžiau skaityti, o dar daug atidžiau susimąstyti, prieš rašant į spaudą!

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

DĖL GUDIJOS VARDŲ

Lenkai savo šalį vadina „Polska“, bet mes ją vadiname Lenkija.

Vokiečiai savo šalį vadina „Deutschland“, bet mes ją vadiname Vokietija.

Maskvai su tendencija patinka Gudiją vadinti Biarusija, bet ne Gudija. Suprantama, kodėl rusai favorizuoja minėtą terminą... (Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, 70 ir 191 psl., Vilnius, 1972).

Dabar ir tarp lietuvių atsiranda tokių, kurie Gudijos vardą keičia į Biarusiją. Tad kyla klausimas: ar mes senam žodžiui Gudija atsuksim

savo nugarą ir žygiuosime kartu su Maskva?!

Kviečiu mūsų visuomenę šiuo klausimu atsiliepti.

Prieš atsiliepiant, verta susipažinti su šia literatūra: „Liet. Enciklopedijos“ VIII tomo 16–37 psl., kur šia tema įdomiai rašo K. Avizonis, J. Balys, K. Ališauskas, K. Pakštas, P. Skardžius; Boston, 1956 m. Dr. V. Sruogienės „Lietuvos istorija“, 751 psl., Chicago, 1956 m. A. Šapokos „Lietuvos istorija“.

Eugenijus Gerulis
Naperville, IL

DOVANOS SUGRĮŽUSIEMS

Dabar jau visiškai aišku, kad žiauriausia Lietuvos nelaimė yra tai, kad — kaip neseniai „Drauge“ rašė rež. Vytautas Landsbergis — „kasdien nauji tūkstančiai iškeliauja“.

Siūlau Lietuvos prezidentui, Seimui ir Vyriausybei tokių kelių: kiekvienas, sugrįžęs iš užsienio, gau-

na vienkartinę dovaną — 12,000 litų, išmokamą per 12 mėnesių.

Taip — ar panašiai — jau yra daroma kai kuriose Centrinės Europos valstybėse.

Antanas Klimas
Rochester, NY

KARALIAUČIAUS ATEITIS

Antrajam pasauliniam karui baigiantis, karo laimėtojams buvo aktualu aptarti būsimos Europos reikalus.

Trys didieji — Roosevelt, Churchill ir Stalinas svarstė: kurioje vietoje sušaukti konferenciją — Atėnuose? Maltoje? Konstantinopolyje? Jeruzalėje? Ar kur kitur?

Stalinas reikalavo, kad toji konferencija įvyktų Sovietų Sąjungos teritorijoje. Tuomet Roosevelt labai pataikavo Stalinui, nes jis buvo suinteresuotas, kad Rusija įstotų į karą prieš Japoniją. Todėl anglosaksai nusilenkė ruso reikalavimui: konferencija įvyko Jaltoje 1944 m. vasario 4–11 d.

Antroji konferencija įvyko Berlyno priemiestyje, Potsdame 1945 m. liepos 17 – rugsėjo 2 d. Susitikime dalyvavo Truman, Stalinas, o Churchill pakeitė Attlee.

Šioje konferencijoje, tarp įvairių klausimų, buvo nutartos naujos Vokietijos ir Lenkijos sienos. Lenkai neteko rytinių teritorijų, bet daug gavo vakaruose. Jų siena atsidūrė

net Berlyno pašonėje, prie Oderio upės. Lenkai gavo ir Rytprūsių pietinę didžiąją dalį, o likusią dalį šiaurėje Stalinas buvo numatęs perleisti Lietuvai. Jis įsakė savo istorijos mokslininkams išleisti knygą, kuri skelbtų Rytprūsių lietuviškumą. Toji knyga buvo išleista. Nežinau, ar Lietuvos vyriausybė tą knygą išgijo. Anuomet Lietuva nerodė entuziazmo tos teritorijos atgauti, nes ten jau spėjo privažiuoti daug rusų kolonistų.

Minėtose konferencijose buvo pavesta Sovietų Sąjungai Karaliaučiaus teritoriją administruoti laikinai.

Nuo Jaltos nutarimo jau praslinko net 63 metai...

Kad laikinoji administracija netaptų amžina, tuo mūsų diplomatai turėtų susirūpinti!

Tos teritorijos grąžinimas Lietuvai būtų mums okupanto atpildas už milžinišką skriaudą!

Eugenijus Gerulis
Naperville, IL

SENI VARGONAI — ISTORINĖ VERTYBĖ

Sunku įsivaizduoti bažnyčią, kurioje nebūtų vargonų. Tiek bažnyčia, tiek ir joje esantys vargonai turi savo istoriją.

Šačių (Skuodo r.) Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje esantiems vargonams — jau 102 metai. Apie tai bylojanti užrašą parodė parapijos klebonas kun. Raimondas Danupas. Vargonų meistras — M. Masalskis. Pasak kunigo, vargonai gerai išsilaukę, tik juos reiktų derinti. Kai nėra elektros, vargonais irgi galima groti, tik, žinoma, kažkas turi minti dummies. Šačių vargonai — 32 registrai, dviejų manualų. Daugelį metų bažnyčioje vargonavo jau į amžinybę išėjęs maestro Jonas Statkus, dabar vargonuoja Jurgita Palubinskaitė.

1660 metais Jonas Volskis Šatėse pastatė medinę bažnyčią, kuri veikė kaip Mosėdžio parapijos filija. Po šimto metų, medinei bažnyčiai sunykus, Aleksandras Sapiega pastatė naują Šv. Jono Krikštytojo bažnyčią. 1778 metais tas pats A. Sapiega prie Šačių bažnyčios įsteigė altariją. 1806 metais prie šios bažnyčios veikė parapiinė mokykla. Kaip žinoma, Šačių mokykla lapkričio mėnesį minėjo 200 metų sukaktį.

Daug žinių apie maldos namus yra surinkusi Šačių pagrindinės mokyklos mokytoja M. Taurinskienė. Pasak jos, daugiau kaip po šimto metų, matyt, sunykus A. Sapiegos statytai medinei bažnyčiai, parapijiečiai kartu su kunigu sugalvojo statyti naują mūrinę bažnyčią. Bet leidimas gautas tik 1880 metais. Po dvejų metų prasidėjo mūrinės bažnyčios statyba. Šačių bažnyčia pas-

tatyta iš Pagramontės kaimo molio. Pagramontėje darytos plytos, degtos ir vežimas vežtos į statybos vietą. 1892 metais bažnyčią konsekrovo vyskupas M. Paliulionis.

Varpinėje yra trys dideli varpai ir vienas mažas. Ant didžiųjų varpų užrašyta: „Ant garbės S. Iona Kryk. 1860“, „In Honorum Sancta Trinitatis. 1713“, „Gloria in excelsis Deo. 1701“.

Įdomiai apie Šačių statybą yra pasakojusi Stefa Pučinskaitė-Pladukienė iš Geidusių: „Ilgą laiką Šatėse bažnyčios nebuvo — tik koplyčia. Nutarė jos ir nestatyti, o prijungti Šates prie Mosėdžio parapijos. Kas vertingesnio buvo koplyčioje, sudėjo į ratus ir vež į Mosėdį. Išvažiavo vyrai iš Šačių, gal jau netoli Prialgavos buvo. Sustoję arkliai — ir nė iš vietos. Kad ir kaip vyrai ragino arklius, jie stovi, ir tiek. Teko apsukti vežimus aplink. Arkliai patys, niekieno neraginami pasileido Šačių link...“

Šačių bažnyčia ir joje esantys vargonai pergyveno įvairius laikus. Daugiau kaip prieš šimtą metų meistro M. Masalskio pagaminti vargonai atkeliavo į Šates. Jais vargonavo ne vienas vargonininkas. Kokia išsamesnė jų istorija, anot kun. R. Danupo, nedaug žinoma, nes mažai kas fiksuodavo tuos faktus. Kadangi šie vargonai — istorinė vertybė, juos restauruoti būtų galima tik gavus Kultūros vertybių apsaugos departamento prie Kultūros ministerijos leidimą.

„XXI amžius“,
2006 m. Nr. 92

TARYTUM PRIMIRŠTAS LIETUVOS VALDOVAS

Ilgą laiką Lietuvos istorikai nežinojo tikslios didžiojo Lietuvos kunigaikščio Algirdo gimimo datos. Dabar ji jau žinoma — Algirdas gimė 1296 m. vasario 11 d. Gediminas buvo išdalijęs savo valstybės žemes valdyti savo broliui Vainiui ir šešioms sūnums. Septintasis, Jaunutis, buvo likęs su tėvu ir gyveno Vilniuje. Gediminui žuvus kautynėse prie Veliuonos, Jaunutis jokios valdžios kiems savo broliams neturėjo. Vyresnieji Algirdo broliai buvo Manvydas ir Narimantas. Pirmą kartą Algirdo vardas paminėtas 1342 metais, kai Pskovo kunigaikštystė, susipykusi su Didžiojo Naugardo kunigaikštyste, pasikvietė Algirdą ginti Pskovą nuo puolancio Livonijos ordino. Algirdas iš savo tėvo buvo gavęs Vitebską, o Gedimino mirties metais Algirdas valdė, be Vitebsko, dar ir Krėvos kunigaikštystę. Po Gedimino mirties Lietuvoje išgalėjo Algirdas, kuris turėjo tikslią politinę programą, pareikštą tik 1358 metais atsakyme į imperatoriaus Karolio IV pasiūlymą krikštytis. Lietuvos vakarų siena turėjusi prasidėti nuo Mozūrų, eiti Alnos upe, vėliau Priegliumi ligi Aismarių, Baltijos jūra ligi Dauguvos žiočių, o toliau į rytus Dauguvos upe. Taip visi Rytprūsiai su Karaliaučiumi turėjo pereiti Lietuvai.

Algirdas turėjo dvi žmonas: pirmoji — Vitebsko kunigaikštystė Marija, kurią jis buvo vedęs 1318 metais, ji mirė 1346 metais; antroji — Tverės kunigaikštystė Julija, ištekejusi už Algirdo 1349 metais. Iš pirmosios santuokos Algirdas turėjo sūnus: Polocko kunigaikštį Andrių, Briansko kunigaikštį Dimitrijų, Cartorisko



Kunigaikštis Algirdas. Graviūra. Autorius Alexander Guagnini (1538-1614).

kunigaikštį Konstantiną, Kijevo, pasikui Kopylio kunigaikštį Vladimirą, Ratnos kunigaikštį Fiodorą — ir dukteris: Feodorą, Agripiną ir kitas, kurios tapo rusų kunigaikščių žmonomis.

Su antrąja žmona Julija susilaukė sūnų Jogailos, Skirgailos, Kaributo, Karigailos, Vygando bei dukrų Alenos, Marijos, Aleksandros. Tad iš viso Algirdas buvo 12 sūnų ir septynių dukterų tėvas. Visi vaikai buvo kunigaikščiai ir kunigaikštienės.

Susigiminiuodamas su įvairiais rusų kunigaikščiais, Algirdas padarė juos savo sąjungininkais kovoje su Maskvos kunigaikščiu. Kovodamas

dėl viešpatavimo Rytų Europos lygumoje, Algirdas turėjo neleisti stiprėti Maskvos kunigaikščiams. Maskvos kunigaikštis Ivanas Kalita stengėsi Tverės kunigaikščius padaryti sau pavaldžius. Vienas jų, Mykolas, Algirdo žmonos Julijos brolis, buvo Maskvos kunigaikščio kariu suimtas. Išsivadavęs iš kalėjimo, jis pradėjo kovą su Maskvos didžiuoju kunigaikščiu Dimitrijumi. Algirdui rūpėjo ne tik palaikyti savo giminaitį, bet ir sunaikinti Maskvos kunigaikščio galybę. Drauge su Mykolu jis atliko tris karo žygius prieš Maskvą. 1368 metais Algirdas kartu su Kęstučiu, Vytautu ir Tverės bei Smolensko

pulkais sumušė Maskvos kariuomenę prie Trostnos upės (rugsėjo 21 dieną) ir prisiartinio prie pat Maskvos, sudegino ją ir jos apylinkes ir po trijų dienų grįžo. Dimitrijus buvo priverstas nesikišti į Tverės kunigaikščių reikalus. Antrą kartą Algirdas surengė karo žygį prieš Maskvą 1370 metais. Maskviškių kariuomenė buvo sumušta prie Volokalamsko. Maskva buvo apdėta mokesčiais, paimta daug belaisvių. Trečias karo mūšis tarp Mykolo ir Dimitrijaus kilo 1372 metais prie Liubutsko. Algirdas prarado priešakinę kariuomenės pulką, tada pasirašė taikos sutartį ir grįžo namo. Negaudamas Algirdo paramos, Mykolas buvo priverstas nusilenkti Maskvai ir atsisakyti sąjungos su Lietuva.

Lietuvos didysis kunigaikštis Algirdas mirė 1377 metų vasarą. Pasak istorinių šaltinių, jo kūnas buvo sudegintas su didelėmis iškilmėmis. Drauge su juo sudeginta jo 18 žirgų ir daug asmeninių daiktų. Rusų istorikas Karamzinas, remdamasis nežinoma kronika, tvirtino, jog Algirdas prieš pat mirtį buvęs pakrikštytas atvykusio iš Kijevo Pečioros archimandrito Dovýdo ir buvęs palaidotas Vilniuje jo paties pastatytoje Dievo Motinos bažnyčioje (Karamzin, „Istorija russkogo gosudarstva“, t., 5). Kas dabar galėtų šiuos duomenis patikrinti? Kad ir kaip ten bebūtų, Lietuvos valstybės istorijoje kunigaikštis Algirdas visada bus minimas su pagarba ir pasididžiavimu. Domėkimės istorine savo didžios valstybės raida ir pagerbkime jos valdovus, garsinusius Lietuvą.

„XXI amžius“,
2006 m. Nr. 95

Liežuvelis, kuris turi laikyti suktuvą, kad nepasileistų atgal, savo metaliniu balseliu tik, tik..., kaip varpelis lydėjo tą begalo šlykščią egzėkuciją. Pakartasis dar keletą minučių blaškėsi ir spardėsi, kol pagaliau pavargo ir judesiai darėsi vis silpnesni, retesni, konvulsiniai. Jis dar ilgai sukaliuosi ir svyrinėjo į visas puses, kol paliko visiškai ramiai bekabą. Praėjus dvidešimčiai minučių, priejęs stovyklos gydytojas patikrino, ar pakartasis jau tikrai nebegyvas. Po to mes išsiriaviavome savo vietose ir pakaruoklio akivaizdoje prasidėjo rytinis patikrinimas.

Pirmoji tokio pobūdžio vieša egzėkucija mus taip sujaudino, kad visi drebėjome ir nė vienas negalėjome žodžio ištarti. Mes jau buvome gana daug matę ir pergyvenę, bet toks nukankinimas, galima sakyti, pasmaugimas, paliko mums neišdildomo įspūdžio. Sugrįžus iš patikrinimo, nė vienas nepratarė žodžio ir visi kaip apstulbę ėjo prie jiems skirto darbo arba styrojo kur kerteje (tai buvo nedarbo diena). Tik kelioms valandoms praėjus, draugai pradėjo tarpusavy kalbėtis ir aptarti savo įspūdžius. Visi buvo tiek pasibaisėję ir sujaudinti, kad nerado žodžių savo jausmams išlieti. Aš pats to ryto iki amžiaus galo nepamiršiu. Tai buvo mano pirmos Sekminės koncentracijos stovykloje, o pakorimas — mūsų rytinės pamaldos.

Po to jau dažniau pradėjo karti suimtuosius. Kartuvės buvo pertvarkytos po to, kai vienas bekariamasis nukrito ir jį reikėjo karti iš naujo. Tada jau pritvirtino prie kartuvių viršaus kablius, o kariamajam palipti padarė lentą. Ant lentos užlipi pridėdavo laiptelius, o kada jau uždėdavo kilpą ant kaklo, pagaliu pamušdavo lentą į šalį ir kariamasis visu svoriu krisdavo į virvės galą. Taip kariant, kariamasis daug greičiau mirdavo ir taip nebesiblaškydavo.

Kada kariamųjų būdavo daugiau, kardavo iškart po du. Abu turėjo užlipti ant kartuvių ir abiem uždėdavo kilpas iš karto. Tada numušdavo lentą. Pasirodė, kad korimui reikia labai stiprios virvės, nes bekariant dažnai nutrūkdavo virvė. Vienas karininkas, prižiūrėjęs korimą, paleisdavo

NACIŲ PRAGARE
Kalinio Nr. 40627 išgyvenimai
nacių koncentracijos stovyklose
1941—1945
IONAS GRIGOLAITIS
Nr. 41

nukritusiam revolverio šūvį į galvą. Paprastai, kariant dalyvaudavo stovyklos viršininkas su padėjėjais, raporto viršininkas, stovyklos gydytojas ir eilė blokų vadų.

Vieną dieną buvo kariai keli suimtieji. Pirmuosius du pakorus, iš izoliacijos bloko atvedė tris suimtuosius prie kartuvių, kažko paklausė ir vėl nuvedė. Tas buvo pakartota tris kartus. Teko po to girdėti, kad smogikai norėjo iš tų žmonių išgauti kokį nors prisipažinimą. Nežinia, koks ten buvo pasiektas rezultatas, bet neilgai po to buvo keturi rusai pakarti ir septyni sušaudyti tuo pačiu metu už mūro taip, kad aiškiai girdėjome šūvius.

Kitą kartą bekariant pasidarė labai įtempta padėtis. Suimtieji buvo kariai be jokios rimtos priežasties, tik kažin kokių niekniekių apkaltinti. Pirmuosius du pakorus, reikėjo nustatyti laiką palaukti. Tada stovyklos viršininkas, šturmbannfiureris Wegener, ėmė stovyklos gatvę, prie kurios iš abiejų pusių stovėjo išsiriaviavę suimtieji, kažin ką aiškinti, įtikinėti. Netoli gatvės stovėjo keli kriminalistų blokai. Tuose blokuose iš karto pasigirdo duslus kosejimas. Stovyklos viršininkas sustojo ir rankas į šonus išsiremęs suriko:

— War ist hier los? (kas čia darosi?)

Suimtieji dar labiau pradėjo kosėti, o stovyklos viršininkas pradėjo grasinti:

— Jei tas kvailiavimas tuoj nepasibaigs, aš panaudosiu kitas priemones!

Po to suimtieji aptilo ir viskas pasibaigė ramiai. Bet nuo tos dienos kartuvės buvo perkeltos prie pat vartų, kad pavojaus metu stovyklos viršininkas su savo štabu galėtų išsprukti pro vartus, kur visą laiką stovėdavo kelios smarkiai apginkluotos sargybos bataliono kuopos. Baigus korimo ceremonijas, mes turėdavome pro pakartąjį arba pakartuosius pražygiuoti ir juos iš arti pasižiūrėti. Kai kurie blokai pražygiuodami nusiimdavo kepures negyvajam likimo draugui pagerbti, kiti pražygiuodavo taip, neišdriso kepurių nusiimti. Mirusiojo pagerbimas jokios kontrakcijos iš stovyklos vadovybės pusės neiššaukė.

Ilgainiui prie korimų taip pripratome, kad tai mūsų visiškai nebejaudino. Mane vis stebino faktas, kad visi suimtieji, kurie buvo vedami pakarti, prie kartuvių ėjo visiškai ramūs, patys palipo ant laiptelių ir ramiai palaikė galvą, patys pasitvarkė kilpą ant kaklo, kol budelis ją uždėdavo. Tik vienas susijaudinęs nesulaukė, kol budelis nutrenks lentą, o pats pasileido virsti. Jis ne taip greit mirė kaip tie, kurie staigiu smūgiu krito į virvės galą. Kai kurie kariamieji, lipdami ant kartuvių, dar pasveikindavo draugus, pamodavo arba surikdavo kelis žodžius, kuriuos tik retai galėdavome suprasti. Bet nė vienas nesipriešino smogikams, nė vienas nedejavo, nerėkė.

Kartą buvo kariai du jauni vyrai. Vos patikrinimui prasidėjus, raporto viršininkas juos atvedė iš izoliacijos bloko ir pastatė prie pat mūsų rikiuotės. Patikrinimas užtruko gana ilgai ir aš turėjau progos stebėti abu mirties kandidatus, nes juodu stovėjo visiškai greta manęs. Abu buvo jauni, apie 20 metų, ir kaltinami išbombarduotųjų turto plėšimu. Juodu visą laiką stovėjo ir laikėsi nuostabiai ramiai. Vienas buvo kiek pabalęs ir žiūrėjo į žemę. Antrasis visiškai ramiai sekė vieno viršum mūsų skraidančio bandomojo bemotorinio lėktuvo pratimus. Kada patikrinimas pasibaigė, juodu ramiai nuėjo prie kartuvių, kur jiems buvo paskelbtas mirties sprendimas. Taip pat ramiai jie išklaušė sprendimą, kaip ramiai užlipo ir ant kartuvių.

Bus daugiau.

Pernai persodinta 10 širdžių

Vilnius, sausio 9 d. (ELTA) — Pernai buvo persodinta 10 širdžių, tai — didžiausias Lietuvoje atliktų širdies transplantacijų skaičius per metus.

Pasak Nacionalinio organų transplantacijos biuro (NTB), dauguma transplantacijų buvo sėkmingos.

NTB teigimu, iš praėjusiais metais persodintų 10 širdžių, 4 širdies transplantacijos atliktos Kauno medicinos universiteto klinikose, 6 — Vilniaus universitetinės ligoninės Santariškių klinikose. 1 pacientas su persodinta širdimi neišgyveno.

2005 ir 2004 metais buvo atlikta po 7, 2003 metais — 4, 2002 ir 2001 metais — po 5 širdies transplantacijos.

Sėkmingi praėję metai buvo ir kitų organų laukiantiems žmonėms. 54 recipientai sulaukė donorinio inksto,

37 pacientai po ragenos transplantacijos vėl mato dienos šviesą. Pernai buvo atliktos 3 kepenų transplantacijos.

2006 metais NTB gavo 86 pranešimus apie potencialius donorus, 33 iš jų donorų audiniai ar organai buvo panaudoti transplantacijai, 32 atvejais dovanoti organų transplantacijai nesutiko mirusiojo artimieji, kiti organai netiko dėl medicininių priežasčių.

Daugiausiai, 10, donorų paruošė Kauno medicinos universiteto klinikos, 8 donorus — Vilniaus greitosios pagalbos universitetinė ligoninė, 7 — Panevėžio miesto ligoninė, 3 — Klaipėdos miesto ligoninė. Po vieną efektyvų donorą paruošė Alytaus apskrities S. Kudirkos, Utenos apskrities, Šiaulių ligoninės bei Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos.

Baigiasi ES meilė Rusijai

Nukelta į 6 psl.
Atkelta iš 1 psl.

visai ES nepradėti besąlyginių derybų dėl ekonominės sutarties su Rusija.

ES turi daug bėdų. Nuo šiemet stabdomas naujų narių priėmimas, kol bendrija susitvarkys savo išsiplėtusį kiemą. Neribotam laikui sustabdytos derybos su Turkija, jokių apčiuopiamų vilčių neduoda Ukrainai ir Gruzijai. Na, gal Kroatija kokiais 2010-aisiais galėtų įstoti į ES. Šį pusmetį ES pirmininkaujanti Vokietija yra pasiūvusi kokia nors forma įteisingi ES Konstituciją, nors ją yra atmetę Prancūzijos ir Nyderlandų referendumai.

Be Konstitucijos ES dažnai atrodo kaip palaida bala — stringa sprendimų priėmimo mechanizmas. O svarbiausia — nėra vieningos užsienio politikos. Vokietija per savo pusmetį griebiasi ją kurti. Svarbiausias ES uždavinys — sukurti vieningą energetikos sistemą. Labiausiai jai priešinas Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac, tačiau jo dienos jau suskaičiuotos. Gegužės mėnesį Prancūzijoje vyks prezidento rinkimai. Ir, atrodo, tarp kandidatų nėra tokio, kuris būtų pasiryžęs „širakiškai“ mylėti Rusiją. Panašu, kad ES gali nebelikti Vokietijos ir Prancūzijos meilės ašies su Rusija. Vokietijos kanclerė Angela Merkel, nors ir nepasipriešino V. Putino ir G. Schroeder dujotiekiui Baltijos jūros dugnu, tačiau ji tikrai nepasiduos Rusijai kaip buvęs kancleris.

Iš visų ES valstybių vadovų gal tik vienas Italijos premjeras Romano Prodi (italų spaudoje kaltintas ry-

šiais su KGB) nusileistų Rusijos diktatui. Bet R. Prodi — ne ta asmenybė, kuri ES imtų groti pirmuoju smuiku. Net Italijoje jo pozicijos silpnos.

Senoji Europa iki šiol naujokių „rusofobiją“ vertindavo kaip nesugebėjimą pragmatiškai bendradarbiauti. O dabar ji pati jau persirgo meilės Rusijai liga.

Iš tikrųjų dabar tik aklas gali nematyti Kremliaus energetinės imperijos strategijos: užkariauti Europos dujų perdavimo ir paskirstymo tinklus ir neišleisti Vakarų bendrovių į nykstančias savo versloves. „Gazprom“ jau šeiminkauja ne tik ES naujokių, bet ir Italijos, Prancūzijos dujų paskirstymo įmonėse. Tik Didžioji Britanija „Gazprom“ invazijai griežtai pasipriešino.

Dabartinis Rusijos ir Baltarusijos dujų-naftos karas akivaizdžiai rodo, kokia pražūtinga buvo ir mūsų brazauskinės nomenklatūros pozicija: draugaukime su Rusija ir turėsime naudoti. Baltarusija draugavo, pasirašydama net sąjunginę sutartį, pagal kurią ir turėjo gauti žaliavas Rusijos vidaus kainomis. Nepadėjo jokia draugystė.

Norint atsispirti Rusijos energetiniam šantažui, ypač reikalinga JAV parama. Gaila tik, kad nepavykusio Irako karo diskredituotos JAV vis mažiau sulaukia Europos tautų paramos. Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms dabar labai svarbu neužsižaisti — neužmiršti mūsų idealų ir strateginių tikslų.

ES dar sunkiau suderinti visų 27 šalių interesus ir įveikti ambicijas. Bet reikia ir įmanoma, jei turime

Prezidentas ragino žurnalistus kovoti su korupcija



Prezidentas V. Adamkus Klaipėdoje susitiko su žiniasklaidos atstovais.

Džozas Barysaitis (ELTA) nuotr.

Vilnius, sausio 8 d. (BNS) — Klaipėdoje pirmadienį vykusiam susitikime su regioninės ir rajoninės žiniasklaidos atstovais prezidentas Valdas Adamkus ragino juos drąsiai viešinti faktus apie korupciją ir kitas negeroves.

Apžvelgdamas Lietuvoje vykstančius politinius procesus, praėjusių ir šių metų darbus, kitas Lietuvos žmonėms aktualias problemas, V. Adamkus pabrėžė labai vertinant regioninę ir rajoninę žiniasklaidą, nes ji yra arčiausiai Lietuvos žmonių ir geriausiai atspindi jų džiaugsmus, problemas ir rūpesčius.

Kaip pranešė prezidento spaudos tarnyba, kalbėdamas apie pasibaigusius metus, prezidentas išskyrė keltą svarbiausių pasiekimų.

„2006-ieji metai buvo svarbūs,

nes Lietuvos ekonomika augo ir šį augimą pajautė nemaža dalis mūsų šalies gyventojų. Tai visų Lietuvos žmonių pasiekimas, nes kiekvienas iš mūsų savo sąžiningai atliekamu darbu prisidėjome prie šio augimo“, — sakė V. Adamkus.

V. Adamkaus nuomone, šiais metais visų mūsų laukia nemažai iššūkių, kuriuos priimti pajėgsime tik dirbdami išvien.

„Didžiausiais iššūkiais pavadinau kovą su išsikėrusia korupcija, siekį užtikrinti efektyvų teisėsaugos ir teisėtvarkos institucijų darbo efektyvumą, taip pat ir laukiančią mokslo ir studijų sistemos reformą. Esu įsitikinęs, kad regioninės ir rajoninės žiniasklaidos vaidmuo šiuose procesuose yra labai svarbus“, — sakė šalies vadovas.

Reikia vieningos energetikos politikos

Atkelta iš 1 psl.

Lietuvai buvo nutrauktas rusiškos naftos tiekimas, G. Kirkilas sakė: „Mano požiūriu, buvo šokia tokia reakcija, gal kiek pavėluota. Ši kartą ES komisaras sureagavo iš karto, manau, taip turi būti visą laiką“.

Europos Komisijos narys Andris Piebalgas, atsakingas už energetiką, pirmadienį pareiškė, kad Rusijos naftos tiekimo į Europą per Baltarusiją nutraukimas kol kas nekelia pavojus ES šalių energetikos išteklių atsargoms.

Pasak jo, tikimasi, kad Baltaru-

sijos ir Rusijos valdžia greitai pateiks išsamų paaiškinimą.

Manoma, kad artimiausiu metu Briuselyje įvyks skubus Energetikos išteklių tiekimo koordinacinės grupės posėdis, kuriame bus apsvaistyti ES energetikos saugumo klausimai.

Nuo sekmadienio ir pirmadienio naftos iš Rusijos naftotiekiu „Družba“ negauna Lenkija, Vokietija, Ukraina ir Slovakija.

Rusija naftą Slovakijai tiekia pietine „Družba“ naftotiekio atšaka, o per Slovakiją nafta tiekama ir Vengrijai bei Čekijai.

Baltijos šalys perėmė oro policijos valdymą

Atkelta iš 1 psl.

visus 2007 metus, kol spalio mėnesį Baltijos šalių kariuomenių vadai susitarė dėl tokio centro koncepcijos.

Baltijos šalių sprendimas dėl Vadovavimo ir pranešimų centro steigimo Karmėlavoje yra laikinas — iki 2008 metų, kuomet ketinama apsispręsti dėl minėtojo centro ilgalaikės perspektyvos.

Igyvendinant Šiaurės Atlanto Tarybos sprendimą dėl oro policijos misijos Lietuvos, Latvijos ir Estijos padangėje, Lietuvos karinių oro pajėgų (KOP) bazėje Zokniuose prie Šiaulių nuo 2004 metų kovo pabaigos dislokuojamos įvairių NATO šalių įgulos su naikintuvais. NATO karinė vadovybė jau parengė sąjungininkų kontingentų rotacijos planą iki 2008 metų.

Naikintuvai valdomi įrangos, kurią Baltijos šalys 2004 metų gruodį įsigijo iš Norvegijos. Prancūzų ben-

drovės „Thales group“ pagaminta orlaivių valdymo įranga kiekvienai Baltijos šalių atsiėjo po maždaug 10.3 milijono litų. Įsigijimas įvykdytas remiantis 2004 metų rugsėjį Baltijos šalių gynybos ministrų pasirašytu susitarimu.

Minėtoji įranga instaliuota Karmėlavoje, kur tarnauja trijų Baltijos valstybių ir kitų NATO sąjungininkų kariškiai.

Lietuva jau parengė reikiamą naikintuvų valdymo operatorių skaičių dirbti su minėta įranga.

Orlaivių valdymo įranga yra svarbi grandis valdant naikintuvus, patruliuojančius Lietuvos, Latvijos ir Estijos oro erdvę. Įranga dirbantys operatoriai, gavę informaciją iš oro erdvę stebinčių budėtojų, užkoduoto ryšio priemonėmis perduoda komandas naikintuvų pilotams, koordinuoja jų veiksmus ir ginkluotės sistemų panaudojimą.

SPORTAS

* Geriausiu 2006 metų šalies sportininku antrą kartą vykusioje Lietuvos sporto žurnalistų federacijos (LSŽF) apklausoje vėl pripažintas Europos čempionu tapęs disko metikas Virgilijus Alekna bei planetos pirmenybių bronzą iškovojęs šachmatininkas Viktorija Čmilytė. Metų komandos titulas LSŽF balsavime atiteko Klaipėdos universiteto Lotynų Amerikos sportinių šokių ansamblui „Žuvėdra“, o Metų treneriu tapo Lietuvos šiuolaikinės penkiakovės rinktinės treneris Jurijus Moskvichovas.

* Lietuvos ir Baltijos krepšinio lygų rungtynėms besirenkianti Vilniaus „Sakalų“ koman-

da draugiškas rungtynes su Surguto „Universitet“ (Rusija) krepšininkais baigė lygiosiomis 78:78. 13 taškų šeiminkams pelnė Mindaugas Kuzminskas, 12 — Rolandas Matulis, 11 — Justas Sinica.

* Penkių pralaimėjimų iš eilės seriją NBA pirmenybėse pavyko nutraukti Lino Kleizos Denver „Nuggets“ komandai, kuri pirmadienį namuose 104:92 nugalėjo Milwaukee „Bucks“ krepšininkus. Starto penkete rungtynes pradėjęs lietuvius arenos šeiminkams pelnė 11 taškų, po krepšiais atkovojo 9 (3 — puolime) ir perėmė 1 kamuolį, atliko 2 rezultatyvius perdavimus, du kartus suklydo, surinko 3 pražangas.



Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

H. Chavez spartina revoliuciją



Hugo Chavez.

lmai.ch nuotr.

Caracas, sausio 9 d. („Reuters“/BNS) — Venesuelos prezidentas Hugo Chavez pirmadienį paspartino savo socialistinės revoliucijos idėjų įgyvendinimą pareikšdamas, kad Kongrese sieks sau didesnių įgaliojimų, ir pažadėdamas nacionalizuoti firmas bei panaikinti centrinio banko autonomiją.

Antiamerikietiško pažiūrų H. Chavez, kuris yra artimas Irano ir Kubos sąjungininkas, žadėjo plėsti centralizavimo reformas, ir pirmadienį pasakyta ugninga kalba buvo jo didžiausias žingsnis ta kryptimi nuo perrinkimo praėjusį mėnesį. Prezidentas atmeta opozicijos kaltinimus, kad tokiais veiksmais bus sukurta į Kubą panaši vienos partijos valstybė.

H. Chavez sakė, kad Kongresui pateiks įstatymą, pagal kurį galės įsaka priimti įstatymo projektus dėl socialistinių ekonominių projektų.

Tikimasi, kad šią priemonę Kongresas patvirtins, nes jame po 2005-ųjų rinkimų, kuriuos opozicija boikotavo, dominuoja H. Chavez šalininkai.

„Darome paskutines pataisas, kad per kelias artimiausias dienas ga-

lėtume nusiųsti ją Nacionalinei Asamblėjai ir paprašyti specialių įgaliojimų“, — sakė prezidentas per šios svarbios Naftos eksporto šalių organizacijos (OPEC) valstybės ministrų prisaikdinimo ceremoniją.

H. Chavez, kuris į valdžią atėjo 1999 metais, sakė, kad nacionalizuos didžiausią šalyje telekomunikacijų firmą CANTV ir energetikos kompanijas, kurių pavadinimai nenurodo mi.

Trečiadienį H. Chavez bus prisaikdintas trečiajai kadencijai, kuri baigsis 2013-aisiais.

Anksčiau šiais metais Venesuelos, kuri yra ketvirtoji valstybė pagal naftos eksporto į Jungtines Valstijas mastą, vadovas susiginčijo su CANTV ir pareiškė, kad ją nacionalizuos, jei ji nepadidins pensijų iki minimalios algos dydžio.

Ankstesni H. Chavez konfiskavimai buvo susiję daugiausia su žeme — privati žemė, taip pat ir ta, kuri priklausė užsieniečiams, buvo dalijama neturtingiems žemdirbiams.

H. Chavez taip pat sakė, kad valstybės nuosavybė taps ir Rytų Venesuelos naftą perdirbančios gamyklos.

Pirataavimo baimė gali sutrikdyti elektronikos pramonę

Las Vegas, sausio 9 d. (AFP/BNS) — Pirmadienį prasidėjusios didžiausios pasaulyje Vartotojų elektronikos parodos (CES) organizatoriai išpėja, kad pirataavimo baimė gali sutrikdyti elektronikos pramonę.

„CES visuomet pristato naujausias ir madingiausias technologijas bei stulbina vartotojus fenomenaliais pokyčiais“, — teigė Vartotojų elektronikos asociacijos (CEA) generalinis direktorius Gary Shapiro.

Tačiau įmonėms, tiek mažoms, tiek didelėms, tenka vis dažniau bylinėtis dėl autorius teisių varginančiuose teismo procesuose, nes tradiciniai muzikos ir vaizdo įrašų, televizijos laidų ir filmų platinimo kanalai yra žlugdomi, teigė G. Shapiro.

„Ši revoliucija dar nebaigta. Ji gali žlugti, jei mes stabdysime pažangą“, — sakė G. Shapiro.

„Pirataavimas yra blogis, tačiau eiliniai vartotojai nėra piratai“, — teigė jis, sukeldamas lošimo namų pokylių salėje pasiklausyti jo kalbos susirinkusios auditorijos ovacijas.

CEA pritaria, kad menininkams, studijoms ir kitiems autorių darbų savininkams turi būti teisingai atlyginta, tačiau vartotojams neturi grėsti teisinė atsakomybė, jei jie nori persirašyti ir klausyti muzikos ir filmų savo namuose.

CEA pradėjo Skaitmeninės laisvės kampaniją, kurios tikslas — kovoti už žmonių teises, susijusias su skaitmeninio turinio informacija.

„Sąlygas pirataavimui sudaranti technologija kartu leidžia žmonėms tapti kūrėjais, filmų režisieriais ir netik“, — sakė G. Shapiro.

„Mes norime užtikrinti, kad naujovės, kurias matote CES, išliktų ir ateityje“, — teigė jis.

Manoma, kad jau 40 metų rengiamoje parodoje, kurioje savo naujoves šiemet pristato 2,700 dalyvių, apsilankys per 140,000 žmonių.

„Skaitmeninis pasaulis yra galimybių pasaulis. Tai galimybės įgyvendinti amerikietiško svajonę visame pasaulyje“, — kalbėjo G. Shapiro.

EUROPA

HAMBURGAS

Vokietijos teismas rugsėjo 11-osios atakų vykdytojų draugui marokiečiui pirmadienį paskyrė 15 metų kalėjimo bausmę už bendrininkavimą rengiant daugelio žmonių nužudymą. Mounir El Motassadeq, priklausęs radikalų pažiūrų arabų studentų grupei Hamburge ir padėjęs rengti 2001-ųjų rugsėjo 11-osios atakas JAV, yra vienas iš dviejų asmenų, nuteistų už dalyvavimą šiame sąmokse, kuris pareikalavo beveik 3,000 žmonių gyvybių.

PARYŽIUS

Tarp žmonių, kurie buvo sulaukyti ar sužeisti Somalyje nušalinant nuo valdžios islamistus, yra Didžiosios Britanijos, Kanados, Pakistano ir Sudano piliečių, sakė Etiopijos ministras pirmininkas Meles Zenawi. Per kovas žuvo „daug tarptautinių teroristų“, bet tikslus belaisvių skaičius nežinomas, laikraščiui „Le Monde“ sakė M. Zenawi. Jis paneigė, kad Etiopija įsikišdama Somalyje pateko į spąstus, primenantčius Iraką, ir pakartojo pažadą, kad jos kariai per kelias savaites pasitrauks iš šios kaimyninės valstybės.

PRAHA

Čekijos prezidentas Vaclavas Klausas antradienį paskyrė naują šalies vyriausybę, kuriai vadovaus dešiniųjų pažiūrų premjeras Mirekas Topolaneckas. Tikimasi, kad šis žingsnis padės išspręsti septynis mėnesius trunkančią politinę krizę, kilusią po birželį vykusių rinkimų, kuriuose nė viena partija neužsitikrino daugumos parlamente. M. Topolaneckas suformavo trijų partijų koaliciją, kurią sudaro krikščionys demokratai, Žaliųjų partija ir jo Pilietinė demokratų partija. Tačiau koalicija parlamente kontroliuoja tik pusę vietų.

VARŠUVA

Lenkijos policijai po pusmečio gali trukti net iki 16,000 darbuotojų, rašoma slaptame policijos vyriausiosios komendantūros pranešime, kurį

paskelbė dienraštis „Dziennik“. Pranešime pažymima, kad lenkų policininkai greit saugos anglius ir airius, o ne prižiūrės tvarką savo šalyje. Dalis policininkų jau nusivilko lenkiškas uniformas ir keli mėnesiai mokosi Didžiojoje Britanijoje, o po to dirbs Airijoje arba Anglijoje. Šiaurės Airijoje lenkai taip pat noriai priimami į darbą. Tiek Britanijoje, tiek Airijoje lenkų policininkai vertinami dėl didelės patirties kovos su nusikalstamumu srityje.

JAV

NEW YORK

New York valdžia tiria kai kuriuose Manhattan rajonuose atsiradusio dujų kvapo priežastis. „Mums skambina ir praneša apie dujų kvapą. Mūsų padaliniai atsakinėja į šiuos signalus, gaunamus iš įvairių rajonų“, — sakė policijos atstovas. Miesto meras Michael Bloomberg patikino, kad jaučiamas dujų kvapas pavojaus nekelia. Pasak jo, pranešimų apie nukentėjusiuosius negauta. Jis taip pat pažymėjo, kad davikliai neužfiksavo gamtinių dujų lygio padidėjimo ore. Požymių, jog dujų kvapas galėjo pasklisti dėl teroro akto, nėra.

* * *

Žiniasklaidos korporacija „New York Times“ sutiko parduoti savo devynis televizijos kanalus vienijančią žiniasklaidos grupę „Broadcast Media Group“ korporacijai „Oak Hill Capital Partners“ už maždaug 575 mln. JAV dolerių. Kartu su televizijos įmonėmis „Oak Hill Capital Partners“ perims jų tinklavietes, kilnojamąs studijas ir vietas tinklus. „New York Times“ korporacija ketina sutelkti dėmesį į valdomų spausdintinių ir elektroninių leidinių plėtrą.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Irako vyriausybė remia JAV karių skaičiaus didinimą Baghdate, apie kurį trečiadienį, kaip tikimasi, paskelbs Amerikos prezidentas George W. Bush, antradienį sakė vyriausybės atstovas. „Irako vyriausybė neprieštarauja koalicijos pajėgų didinimui“, — sakė vyriausybės atstovas Ali al Dabbagh.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363



MŪSŲ VIRTUVĖ

Paruošia Julija K.

Nepavykę pyragaičiai

Viena mūsų skaitytoja pasiskundė, kad gruodžio 20 d. „Mūsų virtuvė“ skyriuje išspausdintas pyragaičių „su ledais“ receptas visiškai nepavyko. „Man kepat, riebalai iš pyragaičių išėjo, skardoje pilna riebalų. Kambarys pilnas dūmų...“ — rašo ji ir prašo patikrinti, ar pateiktas receptas tikrai toks, koks turėtų būti.

Nesuprantu, kaip atsitiko, kad tie „riebalai iš pyragaičių išėjo“. Šį receptą esu išbandžiusi daug kartų (tai vieno mano sūnaus mėgstamiausi pyragaičiai). Iš pažiūros produktai, iš kurių kepami šie pyragaičiai tikrai atrodo truputį keistai: 1 sv. sviesto, 4 puod. miltų, 1 „pint“ vanilinių ledų. Tačiau labai svarbu, kad šie produktai būtų tinkamai paruošti ir sumaišyti.

Visų pirma, sviestas turi būti kambario temperatūros, bet jokių būdu ne ištirpytas. Ledai — ne tiesiai iš šaldiklio, bet truputį pastovėję kambaryje, pradėję tirpti (t.y. šiek tiek suminkštėję, tik jokių būdu neišsileidę). Miltus reikia pamatuoti tam skirtu puodeliu. Sviestą sudėti į dubenį ir elektriniu plakikliu tol plakti (dažnai nugrandant dubenio šonus), kol bus labai šviesus ir purus. Sudėti pradėjusius tirpti ledus ir plakti, kol jie susimaišys su sviestu. Tuomet po truputį pilti miltus ir vis plakti, kol pasidarys tešla. Dubenį uždengti ir padėti į šaldytuvą bent 1 val. val. Išėmus tešlą, atnybti nedidelę gabaliuką ir tarp delnų suvolioti maždaug 1 colio skersmens kamuoliuką. Į jo vidurį nykščiu įspausti duobutę, įdėti uogienės arba paruošto minkšto sūrio įdaro (cream cheese). Skardos pariebaluoti nereikia. Kepti iki 350° įkaitintoje orkaitėje apie 20–25 min. kaip buvo pažymėta. Jokie riebalai iš tešlos neišsiskiria: pyragaičiai yra purūs, kvapnūs ir labai skanūs. Tikrai.

Grikių košė

1 puod. grikių (buckwheat)
3 puod. verdančio sultinio (jau-

tienos, vištienos arba daržovių)

2 šaukštai sviesto
1/8 šaukštelio tarkuoto muskato (nutmeg)
1/2 šaukštelio druskos
1/4 šaukštelio maltų pipirų
4 uncijos smulkiai supjaustyti rūkyti lašiniai

Grikius supilti į sausą (be jokių riebalų ar skysčio) keptuvę, uždėti ant liepsnos ir nuolat maišant, arba pakratant pagruzdinti 2 minutes. Supilti sultinį ir pamažu virti 15–20 min., retkarčiais pamaišant, kad neprikibtų prie keptuvės dugno.



Kai beveik visas skystis susigers į grikius, nuimti nuo liepsnos. Sudėti sviestą, druską, pipirus ir muskatą. Keptuvę sandariai uždengti ir palaikyti dar 5 min.

Tuo tarpu kitoje keptuvėje (arba mikrobangėje) pakepinti supjaustytus lašinius, kol bus traškūs ir paruduos. Nuvarvinti visus riebalus, o spirgučius užbarstyti ant grikių košės, prieš patiekiant į stalą.

Pastaba. Į košę taip pat galima įdėti pakepintų arba konservuotų grybų. Šis mišinys labai tinka prikimšti kepamą kalakutą arba net viščiuką.

Esame pratę prie makaronų, bulvių ir ryžių — laikas pamėginti ir kitokių priedų prie mėsos.

Burokėlių salotos

1/4 puod. sviesto
1 sukapotas svogūnas
2 sutrintos česnako skiltelės
1 ir 1/2 sv. nevirtų, nuluptų burokėlių
2 didelės morkos

1/2 citrinos
1 ir 1/2 puod. šviežių grybų galvūčių
1 ir 1/4 puod. daržovių sultinio
2 lauro lapeliai (bay leaves)
1/2 šaukštelio druskos
1/4 šaukštelio maltų pipirų
1 šaukštas sukapotų šviežių mėtų lapelių arba petražolių

Ištirpinti sviestą keptuvėje, sudėti svogūnus ir česnaką, pakepinti maišant 5 minutes. Supjaustyti burokėlius ir morkas nedideliais gabaliukais, nuvalyti grybų galvutes (geriausiai, kai jos nedidelės), visus šiuos produktus sudėti į keptuvę ir maišant pakepinti 5 min.

Supilti sultinį, pusės nutarkuotą žievelę, sudėti lauro lapelius, druską ir pipirus. Užvirti, tuomet sumažinti liepsną, uždengti ir pavirti apie 40–60 min., kol daržovės bus visiškai minkštos. Nuimti nuo ugnies, supilti citrinos sultis ir sukapotus mėtus (arba petražolių) lapelius. Uždengti ir prieš patiekiant keptuvėje palaikyti bent 5 minutes.

Užpilas

2/3 puod. rūgščios grietinės
1/2 šaukštelio paprikos miltelių
Ant lengvos liepsnos įkaitinti rūgščią grietinę, suberti papriką, sumaišyti.

Karštas burokėlių salotas sudėti į dubenį, ant viršaus užpilti (nesumaišant) rūgščią grietinę. Galima papuošti mėtų arba petražolių šakelėmis.

Žalių burokėlių salotos

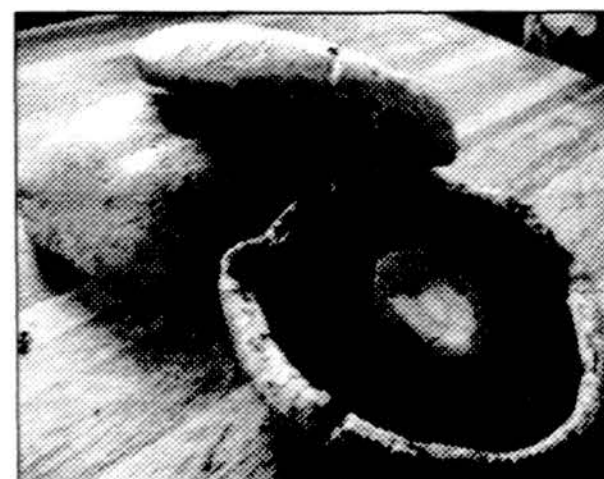
1 sv. nevirtų burokėlių, nuluptų ir sutarkuotų „burokine“ (stambia) tarka
4 salierų lapkočiai, smulkiai sukapoti
2 šaukštai obuolių sulčių
Užpilas
3 šaukštai augalinio aliejaus
1 šaukštas obuolinio acto
4 žali svogūnai, smulkiai supjaustyti su visais laiškais
2 šaukštai sukapotų šviežių petražolių

1/4 šaukštelio druskos
1/4 šaukštelio maltų pipirų
Sumaišyti tarkuotus burokėlius su salierais ir obuolių sultimis.

Visus kitus produktus sudėti į dubenį, gerai sumaišyti. 1/2 užpilo supilti į burokėlius, išmaišyti. Likusį užpilą užpilti ant salotų viršaus (nesumaišyti) ir salotas papuošti petražolių šakelėmis.

Grybai su špinatais

12 didelių grybų kepurėlių (labai tinka Portabella mushrooms)
1 sv. mažų špinatų lapelių (galima panaudoti ir šaldytus, jei kas dabar vengia žalių daržovių dėl galimo jų užkrėtimo pavojingomis bakterijomis)
3 rūkyti lašiniai, riekutės, supjaustytos gabaliukais
1 smulkiai sukapotas svogūnas
2 suplakti kiaušinių tryniai
3/4 puod. šviežios baltos duonos trupinėlių



3 šaukštai alyvų aliejaus
1 puod. sutrupinto „feta“ sūrio
1/4 šaukštelio šviežių arba 1/8 šaukštelio džiovintų čiobrelų (thyme)

Jeigu vartojami šviežūs špinatai, juos gerai nuplauti, supjaustyti, užpilti verdančiu vandeniu, po to nedelsiant nuvarvinti. Puode užvirti vandens ir į verdantį sudėti špinatus. Pavirinti 1–2 min. Vandenį nuvarvinti ir špinatus nuspausti, kad būtų kiek galima „sausėsi“.

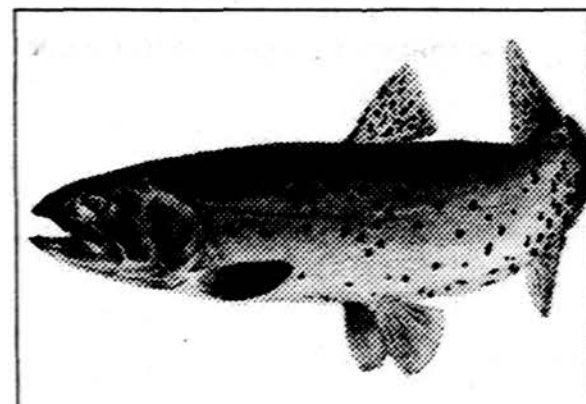
Lašinius pakepinti keptuvėje, kol bus traškūs ir paruduos. Sudėti į keptuvę sukapotus grybų kotelius (jeigu jų buvo), nuimti nuo liepsnos, įmaišyti špinatus, kiaušinio trynius, duonos trupinėlius, druską, pipirus ir čiobrelus.

Grybų kepuraites išdėlioti ant kepimo skardos ir kiekvieną patepti aliejumi. Špinatų įdara vienodu kiekiu išdėlioti į visas kepuraites, apibarstyti sūrio trupinėliais ir kepti po įkaitinta orkaitė (broiler) 10 min., kol sūris ištirpsta ir gražiai pagelsta.

Keptas upėtakis

4 vid. dydžio upėtakiai (trout)
1 šaukštelis druskos
2 ir 1/2 puod. baltos acto
1 supjaustytas (skersai) svogūnas
2 lauro lapeliai
6 sveiki juodieji pipirai
1/2 puod. ištirpyto sviesto

Nedideliame puode užvirti actą ir pamažu užpilti ant žuvų, viena eilute išdėliotų keptuvę. Palikti keptuvėje, kol atvės, tuomet vėl actą užvirti, sudėti pipirus, lauro lapelius, supjaustytą svogūną. Uždengti keptuvę ir patroškinti apie 30 min., arba kol žuvis bus visiškai minkšta.



Kiekvieną žuvį įdėti į pašildytą lėkštę, papuošti lauro lapeliais ir citrinų skiltelėmis. Patiekti su krieneis ir žaliomis (šparaginėmis) pupelėmis.

Raudonieji kopūstai

3 rūkyti lašiniai, „juostelės“
1 didelis sukapotas svogūnas
1 didelė raudonojo kopūsto gūžė
3 suspausto česnako skiltelės
1 šaukštas kmynų sėklų (caraway seeds)
2 kietos, rūgščios kriaušės, nuluptos ir smulkiai supjaustytos (galima pavartoti obuolius)

1 citrinos sultys
2 puod. raudono vyno
3 šaukštai raudono vyno acto
1/4 puod. medaus
1 šaukštelis druskos
1/2 puod. vandens
1/4 šaukštelio maltų pipirų

Lašinius pakepinti, kol bus traškūs ir paruduos. Įmaišyti svogūną ir česnaką, pakepinti maišant 5 min. Įmaišyti smulkiai supjaustytus kopūstus, kmynus, vandenį, uždengti ir pavirinti 8–10 min.

Supilti druską, pipirus, sudėti kriaušes, supilti citrinų sultis, vyną ir actą. Uždengti ir pavirti dar 10–15 min. Įmaišyti medų.

Jeigu būtų atsiradę per daug skysčio, puodą atidengti ir dar pavirinti, kol skystis išgaruos. Galima prieš patiekiant viršų apibarstyti papildomomis kmynų sėklomis.

SKELBIMAI

...IVAIRŪS...

DEBT GOT YOU DOWN?
START FRESH TODAY
CALL REDLINE INVESTMENTS
1-866-280-5829
REESTABLISH YOUR CREDIT TODAY
BANKRUPTCY, NO PROBLEM

PASLAUGOS



**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 50 metų)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane
Vilma Jarulienė
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

NEKILNOJAMASIS TURAS

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty
Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

RIMAS STANKUS

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

PASKUTINĖ ŽEMIŠKOS KELIONĖS STOTIS

Su a.a. dr. Jonu Valaičiu atsisveikinant
1922.10.25—2006.12.19

Laimingesni tie, kurie yra gimę jau nepriklausomoje Lietuvoje. Jie išvengė bent dalies ilgų metų okupacijų tamsos, kuri šimtmečiais dengė Lietuvą. Turėjo trumpą momentą pažinti kas yra laisvė, teisinga mokykla ir Lietuvos istorija, kol vėl dangus aptemo ir prasidėjo tautai bei valstybei dar didesni vargai. Juodasis mirties angelas šiais 2006 metais pradėjo kirsti naują pradalgę, šienauja tuos, kurie gimę jau nepriklausomoje Lietuvoje, kurie labiausiai suprato vėl atsikuriančią Lietuvą ir skubėjo jai padėti.

Vienas iš tos ilgos žemiškos gyvenimo kelionės estafetės bėgikų — Jonas Valaitis gimė 1922 metais Marijampolėje. Tėvas suvalkietis, motina žemaitė, abudu pasižymėję pedagogai ir visuomenininkai. Pats kolega Jonas ne kartą minėjo, kad jo tėvas ir trys broliai kiekvienas priklausė skirtingoms politinėms partijoms, todėl jis pats iš tėvų išmokęs politinės tolerancijos ir jos siekė visose organizacijose, kuriose dirbo ir joms vadovavo savo 84 metų kelionės laikotarpiu.

Jonas, šalia brolio Jurgio ir sesers Aldonos, gana sparciais žingsniais, darbu ir užsispyrimu veržėsi į gyvenimą. Ketverius metus praleidome kartu, studijuodami Kauno Medicinos fakultete, ir dvejus metus Tuebingeno universitete. Paskaitose buvo punktualus ir jį galėjai visuomet matyti pirmame auditorijos suole. O semestro gale iš jo pirmojo išgirsdavome, iškėlus studijų knygutę: „aš jau gavau profesoriaus parašą“. Kai iš fakulteto eidavome į naujas klinikas Žaliakalnyje, jį matėme bėgant pirmuoju.

Karas išvijo iš Lietuvos. Po karo pirmasis universitetas Vokietijoje atsiradė Tuebingene, ten susirinko 300 lietuvių studentų. Pajuto me laisvės prošvaistes, bet tik ne Lietuvai. Veržėmės į universitetą ir tęsėme studijas. Tarp studentų vyko bruzdėjimas. Pirmieji atsikūrė ateitininkai ir studentų atstovybė gavome daugumą balsų. Jonas, pasinaudodamas savo tėvų patirtimi, sutelkė „nepriklausomų“ grupę ir įsteigė „Šviesos akademinio jaunimo sambūrį“. Teko tada būti lietuvių studentų atstovybėje. Buvome susirūpinę, kai kilo aštrios diskusijos tarp tų dviejų organizacijų. Jonas Valaitis atėjo į lietuvių studentų



Dr. Jonas Valaitis Vilniuje 2006 m. gruodžio mėnesį.

K. Ambrozaičio nuotr.

atstovybę, lydimas dviejų kolegų (Jurgio Jaks-Tyrio ir dar vieno iš studentų sąjungos), pasiūlė savo „politinės tolerancijos“ principą, kad laimėjusi grupė kooptuos į atstovybę studentų iš pralaimėjusios grupės. Susitarėme ir tai galiojo būsimų kelerių metų rinkimuose.

Jonas pabaigė studijas ir gavo gydytojo diplomą 1946 m. rudenį, o už metų apgynė disertaciją ir gavo med. daktaro laipsnį Tuebingeno universitete. Nors šviesininkai skelbėsi nepriklausą jokiai politinei partijai, tačiau dr. Jonas išsiskyrė ir sekė savo tėvą, 1948 metais dar Tuebingene įstodamas į Lietuvos socialdemokratų partiją. Jam didelės įtakos turėjo žinomas VLIKo darbuotojas Steponas Kairys, kurį dr. Jonas gerbė ir dažnai jį cituodavo.

1949 metais emigravo į JAV, apsigyveno New York. Čia tęsė dėmesį medicinai ir visuomeninei veiklai. Jau 1951 metais išlaikė valstybinius egzaminus medicinos praktikai ir pradėjo rezidentūrą patologijos specialybei. 1953 metais sukūrė šeimą su Joana Paltarokaite, užaugino dvi dukras — Laurą ir Rasą. Įsigijęs patologijos specialybę, medicinos praktiką pradėjo Veteranų ligoninėje, o jau nuo 1960 m. Lutheran Hospital, Park Ridge ligoninėje pasižymėjo kaip patologas, keletą dešimtmečių vadovavo ligoninės patologijos departamentui ir kartu dėstydamas patologijos kursus Illinois universitete. Savo profesijos straipsniais ir darbais dalyvavo spaudoje, Mokslo ir kūrybos simpoziumuose, parašė mokslinę knygą „Renal glomerular Diseases“, kuri naudojama universiteto studentų.

Visuomeninėje srityje vadovavo „Šviesos“ organizacijai, o atvykęs į New York, parodė iniciatyvos tą organizaciją sujungiant su panašios ideologijos „Santara“, ir kurį laiką vadovavo tam „Santaros-Šviesos“ akademiniams sambūriui. Visuomet pažymėdavo, kad yra socialdemokratas, buvo Amerikos lietuvių socialdemokratų sąjungos pirmininku ir priklausė Lietuvos Socialdemokratų partijai. Daugelį metų socialdemokratams atstovavo VLIKo ir ALTe. Aktyviai dalyvavo ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjungoje, buvo jos valdybos pirmininku. Priklausė ke-



Atsisveikinimo su a.a. dr. J. Valaičiu žodį taria jo brolis Jurgis Valaitis, atvykęs į laidotuves iš New York valstijos. E. Šulaičio nuotr.

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

letai Amerikos gydytojų profesinių organizacijų. Bendradarbiavo „Šviesoje“, „Naujienose“, „Drauge“, „Medicinoje“.

Kai 1960 metais pradėjome organizuoti „milijoninį“ lietuvių fondą, pradžioje dalis visuomenės pravardžiavo tą būsimą fondą „daktarų fondu“, dalis visuomenės ir organizacijų tam nepritarė, buvo jų ir kai kurios tuo laiku dr. Valaičio remiamos organizacijos. Kai pakvietėme dr. J. Valaitį ir išaiškinome to organizuojamo fondo platį apimtį, jis tai atvirų durų ir plataus pagrindo organizacijai pritarė, pats įstojo nariu



Su a.a. dr. Jonu Valaičiu Petkaus laidojimo namuose gruodžio 28 d. atsisveikina lietuvių fondo Tarybos garbės pirmininkas dr. Antanas Razma. E. Šulaičio nuotr.

ir vėliau, jau nuo 1970 metų, buvo išrenkamas į LF tarybą, buvo tarybos ir valdybos pirmininku, visą laiką aktyviai reikėsi, buvo ir „Dr. Razmos vardo premijos“ komiteto koordinatorium. Kai iškilo diskusijos tarp LF ir LB dėl organizacijos savarankiškumo, dr. Valaitis pakartotinai pareiškė, kad LF nėra tik bankinė ar formali finansinė organizacija, bet „lietuvių finansinė organizacija su visuomenine atsakomybe“.

Dr. Valaitis nesiribojo gyvenime tik medicina ir politika, bet gyvenimą sėmė plačiu glėbiu. Mėgo muziką ir meną. Savo namų renginiuose pagrodavo svečiams smuiku, labai džiaugėsi savo žmonos Joanos piešiniais paveikslais ir jos rašoma poezija. Po žmonos mirties pertvarkė savo gyve-

namą namą, jį paversdamas pastovia žmonos Joanos meno galerija. Savo jaunystėje buvo entuziastingas stalo teniso žaidėjas, Amerikoje žaidė golfą, buvo medžiotojas ir „prisiekęs“ žvejotojas. Abudu priklausėme „inž. Eugenijaus Bartkaus žvejų komandai“, su kuria daugelį metų vyko į Kanados ežerus. Žvejybai jis labiau pasiruošdavo, negu universiteto paskaitai. Jis pirmas šokdavo į valtį, o paskutinis grįždavo į stovyklą. Kai po varginančios dienos žvejų kabinoje dalinomės dienos išpučiais ir poilsavome, kolega Jonas balkone iki tamsos ruošė savo meškeres jau kitam rytui...

Pradėjęs pensininko dienas, dr. J. Valaitis ir toliau padėjo Lietuvos medikams, domėjosi Lietuvos politika, palaikydami ryšį su socialdemokratais. Sudarė planus pusę savo laiko praleisti Lietuvoje, kitą pusę Amerikoje. Tam Lietuvoje įsigijo patogią gyvenimo vietą Vilniuje ir kūrė kitus planus. Šią vasarą teko jį aplankyti Vilniuje. Radome savo kolegą Antakalnyje, savame ištakin game bute, jautėsi laimingas, matydamas Vilnių iš namų balkono. Džiaugėsi, kad turi dukrą Laurą, kuri mėgsta muziką ir laimingas, kad kita dukra Rasa Rose tapo gydytoja, jau turi du anūkus. Paklaustas dėl sveikatos, tiesiogiai neatsakė, tik pažymėjo, kad yra svarbesnių reikalų, negu rūpintis savo sveikata. Pažadėjo atlikti savo planus ir sugrįžti į Čikagą gruodžio viduryje, parvežti gerų naujienų, nes abudu dar dirbame LF Garbės komitete.

Dr. Jonas Valaitis kruopščiai planavo savo 84 metų žemišką kelionę, tačiau paskutinę išvykimo dieną likimas įrašė nelauktą punktą į dienotvarkę; laikinai atsisveikinant staigus insultas nutildė. Nuvežto į ligoninę neatgaivino. Kaip ir visa žemiška kelionė, jos finalas simboliškas; atsisveikinimas vyko Vilniaus laidotuvių biure ir antras atsisveikinimas Lemonte Petkaus laidotuvių namuose. Gruodžio 28 dieną dr. Jonas Valaitis žemišką kelionę užbaigė, atsiguldams amžinam poilsiui šalia savo gyvenimo draugės Joanos Paltarokaitės-Valaitienės, Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Kazys G. Ambrozaitis, MD

Truman-Reagan apdovanojimas 2006

Lapkričio 14 dieną iškilmingoje ceremonijoje Čekijos Respublikos ambasadoje (Washington, DC) medaliais ir garbingų svečių apsilankymu buvo pagerbti du laisvės kovotojai.



ALTo įgaliotinis Washington, DC, dr. Ramūnas Kondratas su žmona Skirma tyliajame aukcione su dėže „Švyturio“ alaus, kurią pristatė Lietuvos ambasada.

Čekų laisvės kovotojai ir komunizmo priešininkai Milada Horakova ir Heritage fondo prezidentui Edwin Feulner buvo suteikti Komunizmo aukų memorialo fondo Truman-Reagan laisvės apdovanojimai, už nuopelnus ir pasišventimą siekiant laisvės, atsidavimą demokratijai bei priešinimąsi Komunizmo tironijai.

JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld ir senatorius John Warner (Senato ginkluotųjų pajėgų komiteto pirmininkas) buvo tarp garbingų svečių, atvykusių į apdovanojimų ceremoniją. Joje taip pat dalyvavo Baltijos ir kitų šalių ambasadoriai ir ambasadų patikėtiniai, įvairių organizacijų ir etninių bendruomenių atstovai. Lietuvos ambasadą atstovavo laikinoji reikalų patikėtinė Kornelija Jurgaitienė. Renginyje dalyvavo apie 200 svečių. Jų tarpe ir Kongreso atstovai Dan Rohrabacher, Lee Edwards ir William Tucker iš Komunizmo aukų memorialo fondo, Karl Altai iš Jungtinio Amerikos pabaltijiečių komiteto, Amerikos Lietuvių Tarybos Washington, DC, įgaliotinis

dr. Ramūnas Kondratas su žmona Skirma ir kiti. Šis apdovanojimas 1999 metais buvo suteiktas profesorius Vytautui Landsbergiui.

D. Rumsfeld ir J. Warner kalboje prisiminė praeities ir dabarties komunizmo aukas, laisvės ir demokratijos skleidimo svarbą. JAV prezidentas George W. Bush ir Čekijos Respublikos prezidentas Vaclav Klaus atsiuntė sveikinimo laiškus, kurie buvo perskaityti ceremonijoje. V. Klaus savo laiške įvardijo Horakovą rezistencijos prieš komunizmo režimą simboliu. Horakovos duktė Jana Kinsky atsiėmė medalį už savo motiną, kuri buvo Sovietų nukankinta ir pakarta 1950 metais. Ambasadorius J. Kolar sakė: „Čekai labai gerai supranta demokratijos kainą ir kovą prieš priespaudą“. „Demokratiją sunku laimėti, bet labai lengva prarasti“, — kalbėjo J. Kolar.

D. Rumsfeld sveikindamas antrą apdovanojimo laureatą E. Feulner, sakė, kad tik keli žmonės Washington dirba sunkiau nei Feulner. Kalbėdamas apie islamišką terorizmą Rumsfeld sakė: „Šiandien mes esame kitos kovos prieš totalitarinę ideologiją, kuri siekia sudarkyti mūsų gyvenimus, akivaizdoje“. Aš nesu vienas iš tų žmonių, kurie atsibunda ryte ir galvoja, kas negerai su Amerika. Mes esame teisioje istorijos pusėje“. Atsistatydinusio JAV valstybės sekretoriaus kalba susilaukė ovacijų.

Priimdamas apdovanojimą Feulner sakė, kad tai yra mūsų pareiga prisiminti komunizmo nusikaltimus prieš žmoniją.

Naudodamasis proga Edwards informavo svečius, kad Komunizmo aukų memorialo fondas jau prakasė žemę toje vietoje, kur kitų metų birželį iškils monumentas komunizmo aukoms atminti. Po trylikos darbo ir klaidžiojimo biurokratijos koridoriais metų, paminklo statymo darbai prasidės jau kitą savaitę.

Renginyje buvo užbaigtas vaišinantis čekiškais valgiais ir dalyvaujant tyliajame aukcione, kuriame buvo parduodama ir dėžė lietuviško „Švyturio“ alaus, kurį pristatė Lietuvos ambasada Washington, ir gana didelį susidomėjimą sukėlusį „Anykščių vyno“ natūralių vynu trijulė.

ALTo informacija



Nuotraukoje iš kairės: ALTo atstovybės Washington, DC, Jungtinio Amerikos Pabaltijiečių komiteto (JBANC) direktorius Karl Altai, buvęs JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld ir JBANC tarybos pirmininkas Peteris Blumbers.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje — Algimanto Puipos „Dievų miškas“

Šeštadienį, sausio 27 d., 6 val. v., Balzeco lietuvių kultūros muziejuje bus rodomas režisieriaus Algimanto Puipos vaidybinis filmas „Dievų miškas“ (2005 m.), sukurtas to paties pavadinimo Balio Sruogos romano motyvais. Maloniai kviečiame atvykti į šio pelningiausio visų laikų lietuviško filmo peržiūrą. Matysite ir unikalią papildomą medžiagą — filmą „Kaip buvo kuriamas „Dievų miškas““.

Filmo trukmė — 110 min. Scenarijaus autoriai: Algimantas Puipa, Ričardas Gavelis. Operatorius Algimantas Mikutėnas, dailininkas Galius Kličius, kostiumų dailininkė Daiva Petrulytė, kompozitorius Kipras Mašanauskas. Vaidino: Steven Berkoff, Valentinas Masalskis, Liubomiras Laucevičius, Rolandas Boravskis, Šarūnas Puidokas, Robertas Urbanas, Saulius Mykolaitis, Monika Bičiūnaitė.

Kūrėjų mintys apie „Dievų mišką“

Algimantas Puipa, filmo režisierius:

„Neabejoju, jeigu B. Sruogos „Dievų miškas“ būtų išspausdintas 1947 m., kai buvo parašytas, ir išverstas į bent 10 užsienio kalbų, kaip yra šiandien, lietuvių tauta turėtų Nobelio premijos laureatą... Pagrindinis — Profesorius vaidmuo patikėtas kino ir teatro aktoriumi Valentinui Masalskiui. Iš pradžių kilo abejonių dėl kūno sudėjimo, nes Sruoga buvo aukštas — 1 m 90 cm ūgio. Bet paskui nusprendėme, kad nevaidsime Sruogos. Mes kiną statome pagal jo romaną. Tada pasirinkome Valentiną. Tai puiki asmenybė“.

Steven Berkoff, filme vaidina komendantą Hope:

„Šis scenarijus labai geras. Jis pagrįstas tikrais faktais. Tai tikras



Filmo režisierius Algimantas Puipa.

gyvenimas, o ne šiaip išgalvotas nuotykis... Režisierius šiam filmui parinko labai gerus aktorius. Pastebėjau, kad lietuvių aktoriai puikūs, žinomi visame pasaulyje. Mažoje šalyje tokie garsūs teatrai — tikrai nuostabus dalykas. Man teko matyti lietuvių teatrų pasirodymų — buvo labai įdomu“.

Daiva Petrulytė, kostiumų dailininkė:

„Didžiausia atsakomybė — pagrindinių herojų kostiumai. Vadovausi nuostata, kad viskas turi būti autentiška, nes kinas, ypač stambūs planai, išryškina menkiausią apgaulę. Dirbtinai išgauti dėvėto drabužio vaizdą labai sunku, be to, prieškariu buvo kitokios medžiagos, faktūros“.

Filmą rodysime nemokamai.

Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Telefonas pasiteiravimui: 773-582-6500

Sponsored in part by the Illinois Arts Council, Chicago Department of Cultural Affairs, and ECPC.

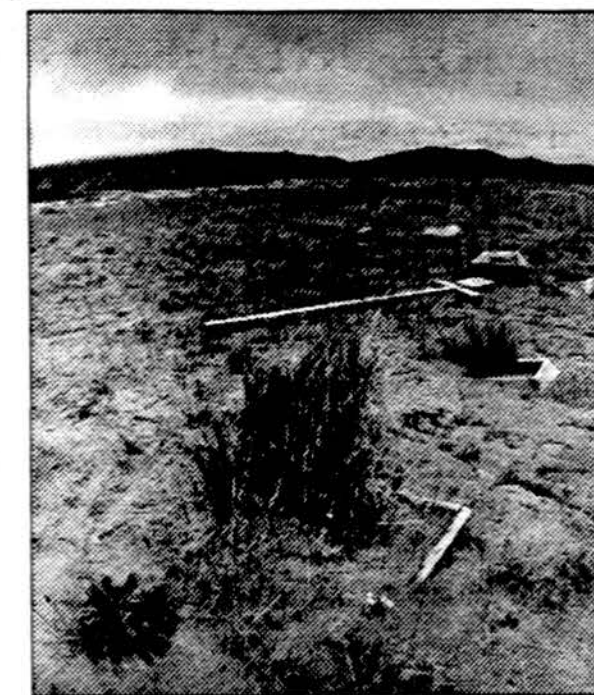
Muziejaus inf.

Juozo Kazlauskio fotografija

Juozas Kazlauskas (1941–2002) fotografavo lemiamą naujosios Lietuvos istorijos įvykių sukuryje. Su tėvais dar vaikas išvežtas į Sibirą, išgyvenęs tremtį, jis pasitiko permainas kaip pilietinį ir profesinį iššūkį, jautė pašaukimą ir pareigą dokumentuoti permainų kroniką kaip istorijos liudytojas. Fotografuotų vaizdų emocionalumu veikdamas protus ir širdis fotografas siekė ir pats daryti poveikį šių įvykių eigai. Kazlauskio fotografijų ciklai — vaizdinis svarbiausių kovos dėl nepriklausomybės įvykių metraštis: Sąjūdžio suvažiavimai, tremtinių palaikų perlaidojimas, mitingai, Sausio 13-osios drama, Lietuvos delegacijos skrydis į Maskvą 1992 m., sovietų kariuomenės išvedimas. Ne mažiau kruopščiai dokumentuojama valstybės atkūrimo kronika: savos kariuomenės formavimas, pirmųjų užsienio delegacijų ir aukštųjų svečių vizitai, popiežiaus apsilankymas, azuoliukų sodinimas Jono Basanavičiaus gimtinėje, Medininkų pasienio posto tragedija. Kazlauskas visada vykdavo ir į kitus „karštuosius taškus“, tiesiogiai ir netiesiogiai susijusius su Lietuva, pvz., fotografuodamas karą Čėčėnijoje.

Daugelį šių fotografijų kaip dokumentus dar tyrinės istorikai, tikslindami detales, nes fotografijos liudija atskirų asmenybių ir minios vaidmenį išskirtiniame mūsų šalies istorijos etape. Tai visos tautos pa-

reikštos valios autentiškas liudijimas.



Jaukutija. Tit-Any sala.

Parodai Čiurlionio galerijoje iš gausaus Kazlauskio kūrybinio palikimo atrinkti tik tie darbai, kurie jį atskleidžia kaip istorinio lūžio kronikininką, to laiko įvykių apžvalgininką. Unikalu, kad šie darbai sukurti ne spaudos užsakymu, todėl pribloškia temų platumas ir fotografijų kiekis. Ta aplinkybė, kad jos buvo sukurios iš asmeninio pilietinio įsitikinimo, ir yra jų įtaigos paslaptis. Kazlauskas ne tik dokumentuoja, bet ir nukelia mus į ypatingą emocinę tų herojiškų metų atmosferą, suteikdamas vaizdams simbolinę prasmę.

Dr. Raminta Jurėnaitė

Aktorių ir poetą Kęstutį Genį primins jo biustas teatre

Jau 10 metų praėjo, kaip mirė vienas žinomiausių Lietuvos aktorių, poetas ir Lietuvos atgimimo šauklys Kęstutis Genys (1928–1996). Iki šiol teatro žiūrovų atmintyje gyvi jo vaidmenys, o Lietuvos Atgimimo himnu tapęs eilėraštis „Pabudome ir kelkime“ tebeskamba net ir jaunosios lietuvių kartos širdyse.

Gruodžio 18 d., pirmadienį, Kaune vyko renginiai, skirti K. Genio 10-osioms mirties metinėms paminėti. Paminklinėje Prisikėlimo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, vėliau buvo vykstama lankyti jo kapo. Kauno valstybiniame dramos teatre ta proga atidengtas aktoriaus biustas ir parodytas jo atminimui skirtas spektaklis „Laisvės šauklys“. Spektaklį pagal poeto sūnaus Gintauto Genio tekstą sukūrė Kauno dramos teatro aktoriai: Egidijus Stancikas, Dainius Svobonas, Tomas Erbrėderis, Arūnas Stanionis ir saksofoninkas Seržas.

Biustą sukūrė jaunas skulptorius Mindaugas Jurėnas. Laikini biustas bus pastatytas prie Palėpės salės, tačiau baigus teatro rekonstrukciją



Kęstutis Genys

jis bus perkeltas į pagrindinę teatro fojė, kur papildys žymių Kauno dramos teatro asmenybių biustų galeriją.

Kęstutis Genys gimė 1928 metais Kaune, čia mokėsi ir baigė „Saulės“ gimnaziją. Būsimasis aktorius domėtis teatru pradėjo dar mokydamasis Kauno valstybiniame Vytauto Didžiojo universitete. 1952 metais pradėjo dirbti Kauno valstybiniame dramos ir muzikos teatre, po studijų Valstybinio teatro meno institute (GITIS) Maskvoje 1959 metais grįžo į naujai įkurtą, nuo muzikinio teatro atskirtą Kauno dramos teatrą. Per 38 kūrybinio darbo metus K. Genys sukūrė daugiau nei pusę šimto vaidmenų, kurių daugelis buvo pagrindiniai. Aktoriaus kartos žiūrovai iki šiol nepamiršta jo sukurtą Žygimanto Augusto „Barboroje Radvilaitėje“ ar Antonijaus spektaklyje „Antonijus ir Kleopatra“.

Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, K. Genys aktyviai įsitraukė į visuomeninę, organizacinę veiklą. Jis priklausė Paminklinės Prisikėlimo bažnyčios atstatymo komitetui, buvo išrinktas Lietuvos Sąjūdžio Kauno miesto tarybos nariu. Savo poezijos vakarų ar paties sukurtų spektaklių pajamas skyrė Vytauto Didžiojo paminklo ir Prisikėlimo bažnyčios atstatymui. Atkūrus nepriklausomybę, K. Genys Lietuvos laisvės judėjimą garsino Australijoje, JAV.

„XXI amžius“, 2006 m. Nr. 95



M. Jurėnas. „Kęstutis Genys“. 2006

DAUGIASĖDYNĖ VALDŽIA

Atkelta iš 3 psl.

Pagal „Respublikos“ sąvoką, atskyrimo principas ir mums galioja. Tačiau LR Konstitucijai kažkokie mandrapiškai sukėlė galvos skausmą jai įbrukant to pagrindinio principo paneigimą. Nežymiaiame 60-me straipsnyje kalbama, kad Seimo narys negali gauti atlyginimo už kitokius darbus, „išskyrus už kūrybinę veiklą“. (Čia geras uždavinys „kūrybingiems“ nariams.) Nurodoma, kaip padengiamos jo išlaidos. Ir staiga prasikiša staigmena: „Seimo narys gali būti skiriamas tik ministru pirminku ar ministru“. Nieko sau „TIK!“ Betruksta paskyrimų į KT, VSD, STT ar kitur, kur yra „kūrybinė veikla“.

Piliečius turėtų pralinksminti 61 straipsnis, kur sakoma: „Seimo narys turi teisę pateikti paklausimą ministrui pirmininkui, ministrams...“ Pagal tai, Seimo posėdis gali virsti TV humoro laida, jei ministrai pradėtų kalbėtis su savimi kaip parlamentaru. Seimo narys G. Kirkilas, pavyzdžiui, turi teisę pateikti paklau-

simą Kirkilui Valstybės biudžeto ar kitais klausimais. „Ponas ministrė pirmininke, prašau aiškiai ir be išsisukinėjimų atsakyti, ar tikrai žinote, kas vyksta VSD viduje?“ Ir atsisėda. Tada atsistoja Kirkilas ir... kol matysime ir girdėsime tikrovėje, teks pasikliauti vaizduote. Laimė, kad Konstitucija nesako, jog ministrai „privalo būti“ Seimo nariais, o tik, kad Seimo nariai „gali būti skiriami“. Tad priklauso nuo teisininkų, žiniasklaidos, prezidento ir nuo sėdynėmis su ministrais suaugusių seimūnų, kad šis valstybei pavojingas ar bent jau žalingas konstitucinis farsas kuo greičiau baigtųsi. Net be Konstitucijos pataisų. Padėtų ir tai, jei patriotai intelektualai liautųsi kalbėti su savimi ir, kaip ragina popiežius Benediktas XVI, įsitrauktų į tautų, bei per tai į viso pasaulio likimą lemiančią politiką. Nes nelaimė tame, kad politikoje gerų žmonių paliktą tuštumą ne visada užpildo geresni už geruosius. Nereikia toli žvalgytis, kad tai pastebėtum.

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

A†A

JOAN K. OKSAS

Mirė 2007 m. sausio 7 d., sulaukusi 79 metų amžiaus.

Gimė ir gyveno Čikagoje.

Priklausė šioms organizacijoms: Holy Cross Hospital Auxiliary volunteer board, Čikagos Lietuvių moterų klubo ir Mutual Federal Savings and Loan Association Board of Directors.

Nuliūdę liko: vyras Casimir, sūnus Stephen Oksas su žmona Julie, anūkės Christine ir Kate; dukra Mary Kriaučiūnienė su vyru Marium, anūkai Aldas ir Ona.

Velionė pašarvota antradienį, sausio 9 d. nuo 4 v. p.p. iki 9 val. v., Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 Archer Ave. (arti Derby Road), Lemont, IL.

Mišios už velionės sielą bus aukojamos trečiadienį, sausio 10 d., 10 val. r., Pal. Jurgio Matulaičio misijoje.

Laidotuvės privatos.

Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti.

Nuliūdusi šeima

A†A

MARYTEI RUZGIENEI

mirus, didelę užuojautą reiškiamo vyrui VLADUI, dukroms RITAI ir LINDAI, sūnui EDVARDUI su šeimomis ir giminėmis.

Aldė ir Adolfas Sležai

Silvija ir Linas Lukai

A†A

ANATOLIJUI MILŪNUI

mirus, žmoną DANUTĘ, sūnus VYTENĮ ir RIMĄ su šeimomis bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės netekties skausmu.

Juozas ir Aldona Šulaičiai

Edmundas ir Dalia Remiai

Margumynai

Indijos kinas laukia nuosprendžio

Netrukus Indijos kinui savo kūrybos meistrus teks ginti teisme, kuriame priimta nagrinėti byla dėl Indijos moters garbės ir orumo pažeminimo ekrane, taip pat dėl jaunimo tvirkinimo. O tai rimti kaltinimai...

Už blogus poelgius prieš teismą stos kino žvaigždės Aišvarja Raj ir Chritchikas Rošanas. Vienoje iš pasakutinių melodramų savo ekrano personažų širdžių jausmus jie užtvirtino... karštu bučiniu. Aktorių nelaimė, peržiūrint filmą dalyvavo teisininkė Šailendra Dvivedi, kurią toks jausmų protrūkis įskaudino. „Aktoriai sėja vulgarumą mūsų visuomenėje, – griežtai pareiškė dama. – Tokių filmų negalima žiūrėti su šeima, kai kurie epizodai tiesiog šokiruojai!“

Juridiškai gerai surašytą ieškinį Dvivedi pateikė teismui, kuris netrukus ir išnagrinės bylą bei, galimas daiktas, paskelbs nuosprendį ekrano įsimylėliams. Dabar viskas priklausys nuo to, ar Temidės tarnai bučinį pripažins pasikėsiniu į Indijos moters garbę. Nuo šio nuosprendžio priklausys ir daugelio kitų filmų likimas. O jų Indijoje sukurama daugiau nei Hollywood ir Europoje kartu sudėjus.

Netolimoje praetyje ne viename šimte kasmet sukuriamų Indijos naujų filmų iš tikrųjų nebuvo panašių scenų. Personažai ištis degė noru stipriai apsikabinti ir susiliesti lūpomis, tačiau budrioji kino cenzūra neleido to daryti.

„Klaipėda“

Savo šeimynai suteikė tikrą laimę

44-erių Halva Otunči, paskelbusi, kad laukiasi... 19 vaiko. Labiau siai apsidžiaugė jos 54-erių vyras Mechmetas. „Duos Dievas, turėsime 25, o gal ir visus 30 vaikų. Juk vaiko gimimas – tai Dievo dovana ir džiaugsmas namuose“, – mano Polatlos kaimelio (netoli Ankaros) valstietis.

Otunčiai gyvena 2 kambarių namelyje, nepasiturinčiai. Užtat vaikams jie atiduoda tai, kas geriausia – ir šviežias daržoves, ir mėsą. Per die-

ną šeimyna suvalgo 40-50 duonos kepalų, per mėnesį suvartoja iki 5 maišų miltų.

Pats Mechmetas nemoka nei skaityti, nei rašyti, užtat didžiujasi, kad penki jo vaikai lanko mokyklą. Likusieji padeda ūkyje.

Tėvas dabar turi rūpestį – išteikinti 15 ir 17 metų sulaukusius dukteris. „Tegu pratęsia šaunią giminę“.

„Klaipėda“

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Sausio 12 d., penktadienį, 7:30** val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) vyks anksti iškeliavusio Amžinybės fotomenininko iš Lietuvos Juozo Kazlauskio fotografijų parodos „Ilga kelionė į laisvę“, skirta Sausio 13-ai paminėti, atidarymas. Atidaryme dalyvaus J. Kazlauskio našlė Dalia Kazlauskienė. Bus rodomas dokumentinis filmas apie J. Kazlauską.

◆ **Sausio 13-osios** — Lietuvos laisvės aukų atminimą ir pagerimą 2007 m. sausio 14 d., sekmadienį Jaunimo centre rengia ALTO Čikagos skyrius. Renginyje prasidės 10:30 val. r. šv. Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje. Po jų — Sausio 13-osios aukų atminimas Čiurlionio galerijoje. Kviečiame dalyvauti!

◆ **Sausio 21 d., sekmadienį, Jaunimo** centro didžiojoje salėje 2 val. p.p. kompozitorius ir dainininkas Algirdas Motuza pristatys naują programą „Aš su tavim, daina“. Maloniai kviečiame atvykti į koncertą. Po koncerto — vaisės kavinėje. Bus mašinų apsauga. Rengia Jaunimo centras.

◆ **Sausio 28 d., sekmadienį, Carl Sandburg** vidurinės mokyklos meno centre (13300 S. LaGrange Rd., Orland Park, IL) įvyks lietuvių meno ansamblio „Dainava“ koncertas „Per slenkstį“. Bilietus galite nusipirkti kavinėje „Bravo“, PLC „Dovanėlėje“, parduotuvėje „Lietuvėlė“, „Seklyčioje“, užsisakyti tel. 1-800-494-TIXS bei internetu — www.dainava.us

◆ **Poeto Bernardo Brazdžionio** šimtojo gimtadienio minėjimas vyks 2007 m. vasario 4 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje, 14911 127th Street, Lemont. Rengia „Margutis II“.

◆ **Pagrindinė Vasario 16-osios** — Lietuvos Nepriklausomybės šventė, rengiama ALTO Čikagos skyriaus, vyks 2007 m. vasario 11 d., sekmadienį. Mišios 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Šventinio minėjimo programa 1 val. p.p. Maria High School. Maloniai kviečiame atvykti į šventę.

◆ **Vasario 16 d., penktadienį, 7:30** val. v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vyks grafikės Elvyros Kriaučiūnaitės-Katalinos parodos atidarymas. Parodos atidaryme dalyvaus autorė ir jos dukra pianistė Gabrielė Gyltė, kuri į mamos parodos atidarymą atvyksta iš Vokietijos. Kviečiame visus dalyvauti.

◆ **Vasario 17 d., šeštadienį, 6 val.** v. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemont, Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“ organizuoja pianistės iš Vokietijos Gabrielės Gyltės labdaros koncertą. Visus muzikos mylėtojus maloniai kviečiame apsilankyti jauniosios pianistės koncerte.

◆ **Kovo 11-osios minėjimą sekmadienį** ruošia Amerikos lietuvių Tautinės sąjungos Čikagos skyrius. Minėjimas vyks Jaunimo centro didžiojoje salėje, 3 val. p.p. Pasiteirauti galite tel. 708-499-2172.



Pasaulio lietuvių centro Bočlų menėje vykusioje „Pipirų ratelio“, kalėdų eglutės šventėje dalyvavo visi: vaikučiai, tėveliai, močiutės ir seneliai. Atvyko ir kalėdų senelis su dovanomis.
Nuotraukoje: mokytoja Egidija Neflodovienė ir kalėdų senelis su vaikučiais ir jų tėveliais prie kalėdinės eglutės.

Indrės Tijiūnienės nuotrauka.

Miesto panorama

Saldieji gazuoti gėrimai ir viršsvoris

50 proc. amerikiečių kasdien geria gazuotus saldžius gėrimus — „Pepsi“, „Coca-Cola“. Tai sudaro ketvirtį per dieną gaunamų kalorijų. Tyrimai parodė, kad saldieji gėrimai geriami daug dažniau nei pienas. Manoma, kad tokių gėrimų vartojimas prisideda prie to, kad daugelis amerikiečių turi viršsvorį. Tyrimų duomenys publikuojami žurnale „Obesity Research“, kurį leidžia Harvard medicinos mokykla. Nustatyta, kad vaikinai ir merginos nuo 9 iki 17 metų kasdien geriantys saldžiuosius gazuotus gėrimus užaugę dažniausiai turi viršsvorio problemų.

Paskaičiuota, kad per metus vienas amerikietis išgeria 54 galonus saldžių gėrimų — truputį mažiau nei vieną galoną per savaitę. Ir nors parduotuvėse gali pasirinkti mažesnės talpos indų, amerikiečiai mėgsta sal-

džiuosius gėrimus gerti dideliais kiekiais.

Čikagos mokytojai mokosi

Vis daugiau Čikagos mokytojų įgyja ne tik bakalauro laipsnį, bet siekia ir magistro. 206 Čikagos miesto mokyklose dirba mokytojai, turintys magistro laipsnį. Kad mokytojai galėtų mokytis, yra sudaromos programos, tam skiriamos lėšos. Čikagos apygardoje yra 25,000 mokytojai. Keičiasi mokymo programos, mokyklos įsigyja naujų mokymo priemonių, technikos. Tam reikalinga apmokėti mokytojus. Apygardoje galvojama, kad per trejus metus apie 40-50 proc. mokytojų lankys mokymo programas. Tam bus skiriama 700,000 dol. kasmet. Čikagos „Public Education foundation“ taip pat teikia materialinę pagalbą kiekvienam norinčiam mokytis mokytojų.

Adelė Jurevičius, Kenosha, WI, atnaujindama „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 50 dol. auką. Labai ačiū ir linkime laimingų, sveikų Naujų metų!

Kęstutis A. Mustaikis, Fallon, NV, atsiuntė „Draugui“ 100 dol. auką. Malonu, kad „Draugas“ jį lanko tolimoje Nevadoje — ačiū už dosnią paramą. Sveikiname Naujų metų progą ir linkime, kad jie būtų visapusiškai sėkmingi.

Irena Dirda, Oak Lawn, IL, parėmė „Draugą“ 50 dol. auka. Sveikiname su Naujais metais ir dėkojame už auką.

Martynas ir Daliai Trakiai, gyv. Palos Hills, IL, atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Sveikiname šiuos veikliuosius skautus Naujų metų progą ir esame dėkingi už auką.

Audronė M. Vanagūnas, Oak Park, IL, parėmė „Draugo“ leidybą 50 dol. auka. Nuširdžiai dėkojame ir linkime laimingų 2007-ųjų metų!

Roma Murphy, Indianapolis, IN, niekuomet nepraleidžia progos paremti „Draugo“ didesnę auką. Dėkojame už atsiųstą 50 dol. paramą ir linkime laimingų Naujų metų.

Ramunė K. Kubiliūtė, Evanston, IL, atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Dar kartą sveikiname šią jauną žurnalistę su 2006 m. Žurnalisto premija, kurią paskyrė JAV LB Kultūros taryba, dėkojame už auką ir linkime kūrybingų Naujų metų.

Antanas Masaitis, Delran, NJ, atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Širdingai dėkojame ir sveikiname su Naujais metais.

Vito V. Val, Oak Brook, IL, parėmė „Draugą“ 50 dol. auka. Sakome nuoširdų ačiū ir linkime laimingų Naujų metų!

Gintarė T. Gečys, Oaklyn, NJ, atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Labai ačiū! Laimingų, sėkmingų 2007-ųjų metų!

Alexander Broel Plateris, Bethesda, MD, atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Labai ačiū.

Elvyra Kronas, Dundas, Ont., Canada, atsilygindama už 2007 m. prenumeratą, kartu atsiuntė 65 dol. auką. Žinome, kad „Draugas“ skaitytojus Kanadoje pasiekia labai pavėluotai, džiaugiamės, kad jis skaitomas ir net remiamas. Dėkojame už auką.

Vladas Gyls, Sun City, CA, už kalėdines sveikinimų korteles atsiuntė 50 dol. auką. Širdingai dėkui.

Stasė Korišius iš Santa Monica, CA, už „Draugo“ išleistą kalėdinių sveikinimų rinkinį atsiuntė 50 dol. auką. Sakome ačiū.

Skelbimai

Advokatas Jonas Gibaitis

Criminal cases,
civil cases and DUI
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 6 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500

Advokatas
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629

(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių
Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba
877-496-3527

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500